

Yohaannisi Xaafeedda Mishiraachchuwaan Qaalaa Geluwaan

Yohaannisi xafeedda mishiraachchuu, Yesuusi ashuwaa mayyiide asaa gidduwan beeteedda De7uwaa Xoossaa Qaalaa gidiyaawaa qonccissee. Ha maxaafay bare huuphew qonccissiyaawaadan ha Mishiraachchuwaan Qaalay xaafetteeddawe, A nabbabiyyaa asay Yesuusi asaa ashshiya dhaliyaa gidiide yaanawaa getetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa ammanana malanne aani ammano gaasawan medhinaa de7uu unttuntussi de7anaawaa unttunttu erana mala xaafetteedda (20:31).

Mishiraachchuwaan Qaalaw koyro shaakuu Medhinaa Xoossaa qaalaynne Yesuusinne ittuwa gidiyaawaa odi simmiide, Yesuusi ashshiyaawaa gidiide yaana geetetteedda Xoossaa Na7aa gidiyaawaa bessiyaa dumma dumma malaatatuwaa shiishshee. Hewaappe kaalliide qasi ha malaatatuwappe beeteedda ayfiyaa odiyaa taarikatuu kaallino. Ha kifili itti itti asay Yesuusan ammaniide, A kaalliyawantta gideeddawaa odee; haratuu qassi A ayaw ixxeeddenttonne aani ayaw ammanokko geeddentto odiino. (Shemppuwaa 13-17) Yesuusi oyqetteedda omarssi aw A kaalliyawanttunna ay keena mino ittipetethay de7inttonne, qassi I kaqettanaw mateedda wonttetha gallassi unttuntussi giigettana malanne minnana mala

I haasayeedda qaalaa odiino. Wurssethaa shemppatuu Yesuusi oyqetteeddawaanne pirddaw shiiqeeddawaa, A kaquwaanne A dendduwaa, qassikka dendduwaappe guyyiyan barena kaalliyaawanttussi I qoncceedda hanotaa odiino.

Yohaannisi Godaa Yesuusi Kiristtoosa bagganna beettiya Medhinaa De7uwaa qoncciyaa bessiya ha aadho keekatethay ha77ippe doommiide Yesuusi oge, tumanne de7o gidiyaawaa ammaniyaawanttussa. Yohaannisi xaafeedda mishiraachchuwaa qaalaa haratuwappe dummayiyaawe, ayyaanaa tumatethatuwaa tamaarissanaw de7uwaa ubbaan asay meezeetedda qaalatuwaa go77ettiya diraassa. Hewanttukka, haathaa, soolluwaa, poo7uwaa, henthanchchaa, dorssaa, woyiniyaa mithaa, woyiniyaa ayfiyaanne hewantta malatiyaawantta.

Woshummaade oyqetteedda mishiratti taarikiyaa 7:53-8:11 cora bilethatuunne beni maxaafatuu barentun gujjikkino; haratuu Yohaannisa mishiraachchuwaan 21:24 guyyiyan gelissiino; harantu qassi Luuqaasa mishiraachchuwaa 21:38 guyyiyan gelissiino; itti beni xaafteedda bilethay Yohaannisa mishiraachchuwaa 7:36 guyyiyan gelisseedda.

Shemppatuwaa Ubbatuwaassi Imetteedda Qantha Qofatuwaa

Ha Maxaafaa xaafeeddawaa qofaa (1:1-18)

Xammaqiyaa Yohaannisanne Yesuusa koyro kaalleeddawantta (1:19-51)

Yesuusa oosuwaa domethaa (2:1-12:50)

Yeerusalaameninne izi yuushshuwaan
wurssethaa gallasatuwan haneedda Yesuusa
oosuwaa (13:1-19:42)
Godaa Yesuusa dendduwaanne qonccethaa
(20:1-31)
Wurssethaa quitiyaa, Galiilaan zaariide barena
kaalliyawantussi Yesuusi qoncceeddawaa
(21:1-25)

De7uwa Qaalaa

- ¹ Qaalay koyro de7ee; qaalaykka Xoossaanna
ittippe de7ee; qaalaykka Xoossaa.
- ² I koyroppekka Xoossaanna de7ee.
- ³ Ubbabay qaalaa bagganna medhetteedda.
Medhetteeddabaani ubbabaani I baynnaan
ittibaynne medhettibeenna.
- ⁴ Aani de7uu de7ee; de7uu asaw poo7uwaa.
- ⁵ Poo7uu dhumaani poo7ee; dhumay poo7uwaa
xoonibeenna.
- ⁶ Xoossaappe kiitetti yeedda A sunthay Yohaannisa
geetettiya itti bitani de7ee.
- ⁷ Asay ubbay A bagganna ammanana mala,
poo7uwaabaa markkattanaw yeedda.
- ⁸ Poo7uwaabaa markkattanaw yeeddappe at-tin, I bare huuphew poo7uwaa gidenna.
- ⁹ Ikka tumu poo7uwaa gideeddawe asaw
poo7issanaw ha sa7aa yiyaawaa.
- ¹⁰ Qaalay alamiyaan de7ee; Xoossay Qaalaan
alamiyaa medhdheedda; shin alami A eribeenna.
- ¹¹ I bare baggatuwakko yeedda; shin untunttu
A shiishshi akkibeykkino.

¹² Gidoppe attin I barena shiishshi akkeedda ubbatoo, bare sunthaani ammaneeddawanttoo, Xoossaan naanaa gidana mala, maataa immeedda.

¹³ Unttunttu Xoossaappe yeletteeddinoppe attin, asay yeliyaa maaraani woy ashuwaa sheniyaan woy attuma asaa sheniyaa xalalaan yelettibeykkino.

¹⁴ Qaalay asa gidiide, aadho keekatethaaninne tumatethaan kumiide nu gidduwan de7eedda. Nuuni, I bare aabboo itti Na7aa gidiide akkeedda aw de7iyaa bare Aawuwaa bonchchuwaa be7eeddo.

¹⁵ Yohaannisi aabaa bare kooshshaa dhoqqu oothiide, “Taani, ‘Taappe kaalla yiyaawe taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yellettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade hinttenttoo odowe hawaa” yaagi markkattedda.

¹⁶ Nuuni ubbay A kumentha aadho keekatethaan palaheedda anjuwaa akkeeddo.

¹⁷ Xoossay higgiyaa Muse bagganna immeedda; shin aadho keekatethaynne tumatethay Yesuusi Kiristtoosa bagganna yeedda.

¹⁸ Xoossaan be7eedda asay ooninne baawa; bare Aawuwaa matan de7iyaa bare huuphew Xoossaan gideeddawe itti Na7aa xalalay aabaa markkattedda.

*Xammaqiyaa Yohaannisa Markkatethaa
(Mat 3:1-12; Mar 1:1-8; Luq 3:1-18)*

¹⁹ Yeerusalaamen de7iyaa Ayihudatuwaa ayissiyaawantu qeesatuwaanne Leewatuwaa Yohaannisakko, “Neeni oonee?” giide A oochchana mala kiittina, Yohaannisi unttuntussi markkattedda markkatethay hawaa.

20 Yohaannisi, “Taani Kiristtoosa gidikke” yaagiide geeshshi markkatteddawaappe attin, markkattussa ixxibeenna.

21 Unttunttu, “Yaatina, neeni oonee? Neeni Eelaasee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “A gidikke” yaageedda.

Qassikka unttunttu, “Neeni nabee?” yaagiide oochcheeddino.

Yohaannisi, “Gidikke” yaagi zaareedda.

22 Unttunttu, “Yaatina neeni oonee? Nuuni nuna kiiitteeddawanttoo odana mala, neeni neena oona gay?” yaageedda.

23 Yohaannisi zaariide, “Nabiyyaa Isayaase geed-dawaadan, woraan bare qaalaa dhoqqu udiide, ‘Godaa ogiyaa sitti oothite!’

giyaa kooshshay tawaa”
yaageedda.

24 Qassi Parisaawatuu kiiitteedda asatuu

25 Yohaannisa, “Neeni Kiristtoosa woy, Eelaasa woy nabiyyaa gidana dhayooppe, yaatina ayissi xammaqay?” yaagiide oochcheeddino.

26 Yohaannisi, “Taani haathaan xammaqay; shin hinttenttu erennawe ittu hawaani hinttenttu gidduwani de7ee.

27 I taappe kaalla yee. Taani A caammaa qashuwaa billanawukka bessikke” yaagi zaareedda.

28 Hawe ubbay Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha bagga Yohaannisi xammaqiyaasaa Biitaaniyaan haneedda.

Xoossaa Orgge Dorssaa

29 Yohaannisi wonttetha gallassi Yesuusi barekko yiyaawaa be7iide, “Xoossaa orgge dorssaa,* Alamiyaa asaa nagaraa dhayissiyaawe, haweshi!

30 Taani, ‘Taappe kaalla ittu yaanawaa; I taappe bollaa; ayissi gooppe, ta yelettanaappe kasenna I de7iyaawaa’ gaade odeeddawe hawaa.

31 I oonentto taani erikke; shin Israa7eliyaa asaw A qonccissanaw haathaan xammaqaadde yaaddi” yaageedda.

32 Yohaannisi markkattiidde, “Geeshsha Ayyaanay saluwaappe haraphphiyaadan wodhdhishiinanne A bollan uttishshin, taani be7aaddi.

33 Taani A erikke; shin haathaani xammaqana mala taana kiiteedda Xoossay, ‘Geeshsha Ayyaanay wodhiide, itti asaa bolla shemppishshin, neeni be7ana; ikka Geeshsha Ayyaanaan xammaqee’ yaagiide taw odeedda.

34 Taani hewaa be7aaddi; I Xoossaa Na7aa gidiyaawaakka markkattay” yaageedda.

Yesuusi Koyro Barena Kaalliyawantta Dooreedda

---

* **1:29 Xoossaa orgge dorssaa:** Paasigaa (kessuwaa), Ayihude asatuwaa payduwaan Niisaan geetettiyaag enaa gidiide Tophiyaa asaa payduwaan laappuniyaanne hosppuniyaa agenatuwaa. Ayihude asaan Paasigaa geetettowe, Xoossay Israa7eliyaa asatuwaa Gibxeppe wolqqaama malaataan kesseeda wodiyaa gidiyaa diraassa. Wog 23:5-8 xeellite. *Xoossaa Orgge Dorssaa*, Ooratha Caaquwaan Kiristtoosan xeesettoo gaasuu, I ha alamiyaa asaa hayquwassi barena aathi immiide medhinaa muraappe kessi akko diraassa. 1Qo 5:7; 1Ph 1:18-19 xeellite.

³⁵ Wonttetha gallassi Yohaannisi shirettiidekka barena kaalliyaaawanttuppe laa77atuwanna it-tippe eqqeedda;

³⁶ I Yesuusi aadhdhishshin be7iide, “Xoossaa dorssay haweshi!” yaageedda.

³⁷ Yohaannisa kaalliyaa laa77atuu Yohaannisi giyaawaa sisiide, Yesuusa kaalleeddino.

³⁸ Yesuusi barena kaalliyaaawantta guyye simmi be7iide, “Ayaa koyyiite?” yaagi oochcheedda.

Unttunttu zaariide, “Rebii, neeni haqan de7ay?” yaageeddino. “Rebii” guussay “Tamaarissiyya-woo” giyaawaa.

³⁹ Yesuusi untuntta, “Haa yiide be7ite” yaageedda. Unttunttu biide, I de7iyaasaa be7eeddino; he gallassi sa7ay tammu saate heera gidiyaa diraw, unttunttu aananna peesheeddino.

⁴⁰ Yohaannisi geeddawaa sisiide, Yesuusa kaalleeda laa77u asatuwaappe ittuu, Simoona Phexiroosa ishaa Inddiraasa.

⁴¹ Inddiraase koyro bare ishaa Simoona dem-miide, “Nuuni Xoossay kiitteeddawaanna gaketteeddo” yaageedda. Hewaa guussay “Kiristtoosa” giyaawaa.

⁴² Inddiraase Simoona Yesuusakko aheedda. Yesuusi Simoona be7iide, “Neeni Yohaannisa na7aa Simoona; ne sunthay Keefaa geetettanawaa” yaageedda. “Keefaa” giyaawaa bilethay “Phexiroosa” woy “Zaallaa” giyawaa.

Yesuusi   Piliphhoosanne   Naatinaa7eela Xeegeedda

⁴³ Wonttetha gallassi Yesuusi Galiilaa baanaw qofaa qachcheedda; I Piliphhoosanna gaketti-ide, “Taana kaalla!” yaageedda.

44 Piliphoosi, Inddiraasinne Phexiroose de7eedda Beetesayda geetettiya katamaappe yeedda asa.

45 Piliphoosi Naatinaa7eelanna gakettiide, “Muse maxaaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaaafatuwaan † aabay xafetteeddawaadan, Yooseefo na7aa Yesuusi Naazireete katamaan de7iyaawaanna nuuni gaketteeddo” yaagi odeedda.

46 Naatinaa7eeli zaariide, “Naazireete katamaappe lo77obay kesanaw danddayii?” yaageedda.

Piliphoosi, “Yaade be7a” yaageedda.

47 Naatinaa7eeli barekko yiyaawaa Yesuusi be7iide, “Makkalay baynna tumu Israa7eliyaa asay hawaa!” yaageedda.

48 Naatinaa7eeli Yesuusa, “Neeni taana haqan eray?” yaagi oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Piliphoosi neena xeesanaappe kase, neeni balasiyaa geetettiya mithaappe hirkinna de7ishshin, taani neena be7aaddi” yaageedda.

49 Naatinaa7eeli zaariide, “Tamaarissiyaawoo, neeni Xoossaa Na7aa! Neeni Israa7eliyaa kaatiyaa!” yaageedda.

50 Yesuusi, “Taani neena balasiyaa geetettiya mithaappe hirkinna be7aaddi geedda diraw ammanay? Neeni hawaappe aadhdhiyaawaa be7ana!” yaageedda.

51 Qassikka Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; saluu dooyettina, Xoossaa

---

† **1:45 Muse maxaaafatuwaaninne Nabatuwaa maxaaafatuwaan:** Ayihudatuwaa maxaafaa, Eca Caaquwaa.

kiitanchchatuu ta bolla, Asa Na7aa bolla, pude kesishshiinanne duge wodhdhishshiina, hinttenttu be7ana” yaageedda.

2

Yesuusi Qaanaa Katamaa Bullachchaasaa Beedda

¹ Heezzentho gallassi Galiilaa gadiyan Qaanaa geetettiya katamaan bullachchay bullachchet-teedda; Yesuusa daaya he bullachchaan de7aw.

² Yesuusikka barena kaalliyawanttunna ittippe he bullachchaa xeesetteedda.

³ Woyiniyaa ushshay wuridiggina, Yesuusa daaya A, “Unttunttussi woyiniyaa ushshay wuridiggeedda” yaaga oochchaaddu.

⁴ Yesuusi zaariide, “Ta daayee, hawe ta oosuwaa gidiyaa diraw, ne yayyana koshshenna. Ta wodii * biro gakkibeennaa” yaageedda.

⁵ Yesuusa daaya kiitettiyaawanttussi, “I hinttenttussi odiyaawaa ayaa giddoppennee oothite” yaaga odaaddu.

⁶ Ayihudatuu kase oothiyaa dooyaadan, meechnaa wogaw ittu ittu xeetu xaarimusiyaa oyqqiyaa usuppus shuchchaa baathatu hewan de7iino.

⁷ Yesuusi kiitettiyaawantta, “Baathatuwani haathaa kunthite” yaageedda; geetet-towaadankka untunttu baathatuwani doonaa gakkanaw haathaa kuntheeddino.

---

* ^{2:4} *Ta wodii:* Hawaa guussay Yesuusa tumu bonchchuu be7ettanaw besseenne I Xoossaa Na7aa gidowe erettanaw bessee giyaawaa.

8 Yesuusi unttuntta, “Ha77i duuqqiide, bul-lachchaa kaappoo immite” yaageedda; unttunttu aw afiide immeeddino.

9 Bullachchaa kaappuu woyiniyaa ushshaa gideedda haathaa ganxxi xeelliide, haqappe yeeddentto eribeenna; shin haathaa kuntheedda oosanchchatuu eriino. Bullachchaa kaappuu machchatto akkiyawaa xeesiide,

10 “Ooninne ayife gideedda woyiniyaa ushshaa imatha asaa kasetiide ushshee; yaatiide asay darissi usheeddawaappe guyyiyaan, qiraariyaa ushshaa. Shin neeni ayife gideedda woyiniyaa ushshaa hanno gakkanaw naagaadda!” yaageedda.

11 Yesuusi bare ootheedda wolqqaama malaatatuwaappe hawaa koyruwaa Galiila gadiyan Qaanaa geetettiyyaa heeraan ootheedda; hewan bare bonchchuwaa I qonccissina, A kaalliyawantu aani ammaneeddino.

12 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi bare daayinna, bare ishatuwaannanne barena kaalliyawantu ittippe Qifirinaahooma geetettiyyaa kata-maa biide amareedda gallassaa takkeeddino.

*Yesuusi Geeshsha Golliyaa Gibbiyaappe
Zali77iyaawantu Kesseedda
(Mat 21:12-13; Mar 11:15-17; Luq 19:45-46)*

13 Ayihudatuu bonchchiya Paasigaa Baalaa gallassay matattina, Yesuusi Yeerusalaame beedda.

14 Geeshsha Golliyaa gibbiyan mizzaa, dorssaanne dogommatuwaa zali77iyaa asaa demmeedda; qassi haratuu barenttu

oydiyan uttiidde, miishshaa laammiyaawantta demmeedda.

¹⁵ I golaa jiraafiyaa dooqqiide, asaa ubbaa dorssaannanne miyaanna Geeshsha Golliyaa gibbiyaappe karew kessiide yederisseedda. Miishshaa laammiyaawantu oydiyaakka aathi yeggiide, unttunttu miishshaa laaleedda.

¹⁶ Dogommuwaa zali77iyaawantta I, “Ha dogommatuwaa hawaappe kessite; Ta Aabbu golliyaa geyaa oothoppite!” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaalliyaaawantu Xoossaa maxaafan, “Taani ne gollew seelettiyaa seelay taana tamaadan guuddee” geetettiide xaafetteeddawaa hassayeeddino.

¹⁸ Hewaappe guyye, Ayihude asaa ayissiyaawanttu zaariide, “New hawaa oothanaw danddayiyyaa maatay de7iyaawaa nuuna aaya malaataa bessanii?” yaageeddino.

¹⁹ Yesuusi, “Ha Geeshsha Golliyaa kolite; taani heezzu gallassaani zaaraade keexxana” yaageedda.

²⁰ Qassikka Ayihude asaa ayissiyaawanttu, “Ha Geeshsha Golliyaa keexxanaw oytamanne usup-pun laythaa akkeedda; shin neeni heezzu gallassaani keexxanii?” yaageeddino.

²¹ Shin I haasayeedda Geeshsha Golli bare asatethaabaa.

²² Hewaa diraw, Yesuusi hayquwappe denddeeddawaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyaaawantu I hewaa geeddawaa hassayeeddino. Qassi unttunttu Xoossaa Maxaafay

geeddawaanne Yesuusi haasayeeddawaa ammaneeddino.

²³ Paasigaa baalaa bonchchiya wode, Yesuusi Yeerusalaamen de7ishshin, I ootheedda malaataa be7iide, cora asay A ammaneeddino.

²⁴ Shin Yesuusi asaa ubbaa eriya diraw, hewantta ammanibeenna.

²⁵ Asaabaa ooninne aw markkattana mala koyyibeenna; ayissi gooppe, asaa wozanaani aye de7intto, I bare huuphew eriyaa diraassa.

3

Yesuusanne Niqoodimoosa

¹ Parisaawatuwaappe gideedda kaappuwaa Niqoodimoosa geetettiyyaa itti bitani de7ee.

² Niqoodimoosi qamma Yesuusakko yiide, “Tamaarissiyaawoo, neeni nuuna tamaarissana mala Xoossay kiitteedda gidiyaawaa nuuni ereetto; ayissi gooppe, Xoossay aananna de7iyyaa asaappe attin, ha neeni oothiyaa wolqqaama malaatatuwa oothanaw danddayiyaa asay baawa” yaageedda.

³ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay laa7enthuwa yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa be7anaw danddayenna” yaageedda.

⁴ Niqoodimoosi, “Cima asay waaniide laa7enthuwa yelettanaw danddayii? Bare daay uluwaa simmi geliide, laa7enthuwa yelettanaw asay danddayii?” yaageedda.

⁵ Yesuusi zaariide, “Taani new tumuwaa oday; asay haathaappen Geeshsha Ayyaanaappe yelettana dhayooppe, Xoossaa kawutethaa gelanaw danddayenna.

6 Asay ashuwan asaappe yelettee; shin asay ayyaanaani Geeshsha Ayyaanaappe yelettee;

7 ‘Hinttenttu laa7enthuwa yelettanaw bessee’ gaade taani odedda diraw, maalalettoppa.

8 Carkkuu bare koyyeeddasa carkkee. Neeni A kooshunchchaa sisaasa; shin I haqappe yintto woy haqa bintto erakka. Geeshsha Ayyaanaappe yeletteedda ubbay hewaa mala” yaageedda.

9 Niqoodimoosi, “Hawe waaniide hananaw danddayii?” yaagiide oochcheedda.

10 Yesuusi zaariide, “Neeni Israa7eelatuwaa tamaarissiyaawaa gidaadde hawaa erikkii?

11 Taani new tumuwaa oday; nuuni eriyaawaa haasayeettonne be7eeddawaa markkattettonne; shin nuuni markkattiyaaawaa hinttenttu akkikkita.

12 Taani hinttenttussi sa7aabaa odina, ammanennawantta gidooppe, saluwaabaa odina waani ammananitee?

13 Saluwaappe wodhdheedda taappe attin, saluwaa keseeddawe ooninne baawa; saluwan de7iya Asaa Na7ay taana.

14-15 “Muse woraan xanqqimaaluwaa shooshshaa sulleeddawaadan, taana ammaneedda ubbay medhinaa de7uwa akkana mala, taani Asa Na7ay masqqaliyaa bolla pude denddana bessee.

16 “Xoossa Na7aa ammaniyyaa ubbay medhinaa de7uwa akkanaappe attin, dhayenna mala, Xoossay ha alamiyyaa asaa loythi siiqeenda diraw, bare mexxi itti Na7aa immeedda.

¹⁷ Ayissi gooppe, Xoossay bare Na7aa ha alamiyaa asaa pirddanaw kiittibeenna; shin untuntutta A bagganna ashshanaw kiitteedda.

¹⁸ “A Na7aa ammaniyaa ooninne pirddettena; shin Na7aan ammanenna ooninne, Xoossa Na7aa ittuwa ammanibeenna diraw, ha77ikka pirddetti utteedda.

¹⁹ Asaa bolla yiaya pirdday hawaa: Poo7uu ha alamiyaa yeedda; shin asaa kiitay iita gidiyaa diraw, poo7uwaappe aathiide, dhumaasiiqueedda.

²⁰ Iitabaa oothiyaa ooninne poo7uwaa ixxee; ayissi gooppe, bare kiitay qonccenna mala, poo7uwaakko shiiqenna.

²¹ Shin tumuwaa oothiyaa ooninne Xoossay azazeeddawaadan, I ootheeddawaa poo7uu qonccissana mala, poo7uwaakko shiiqee” yaageedda.

Yesuusanne Xammaqiyyaa Yohaannisa

²² Hewaappe guyyiyan, Yesuusinne A kaaliyawanttu Yihudaa gadiyaa beeddino; Yesuusi he gadiyan untuntunna amareedda wodiyaa uttide, asaa xammaqidde de7ee.

²³ Qassi Yohaannisi Saaleeme mataan de7iyaa Henoona giyaa saan wogga haathay de7iyaa diraw, asay aakko yiina xammaqee.

²⁴ Hewe haneeddawe Yohaannisi qashet-tanaappe kasenna.

²⁵ Hewaappe guyyiyan, Yohaannisa kaalliyawanttunna amareedda Ayihudatuwaa

meechchaa wogaabaa * palumetteeddino.

²⁶ Unttunttu Yohaannisakko biide, “Tamaaris-siyaawoo, Yorddaanoosa Shaafaappe hefinthan neenanna de7iyaawe, neeni aabaa markkattowe, be7a ha77i xammaqee; asay ubbaykka aakko bee” yaageeddino.

²⁷ Yohaannisi zaariide, “Xoossay immana dhay-ooppe, asay aynne akkanaw danndayenna.

²⁸ Taani Kiristtoosa gidikke; shin taani aappe sinthaw kiittetaaddi’ geeddawaassi hintte hinttenttu huuphew markka.

²⁹ Mishira maccawunna de7iya uray iikka mishiraa; he mishiraa miyaatay eqqiide, I giyaawaa sisiyaawe A haasayaan daro nashetee. Hewaa diraw, hawe ta nashechchay poletteedda.

³⁰ I darina ta guuxxana bessee” yaageedda.

³¹ Bollappe yiyaawe ubbaappe bollaa. Sa7aappe beetteddawe sa7aassa. Ikka sa7aabaa haasayee. Saluwaappe yiyaawe ubbaappe bollaa.

³² I bare be7eeddabaanne siseeddabaa markkattee; shin A markkattethaa akkiyawe baawa.

³³ A markkattethaa akkiya ooninne Xoossay tu-manchcha gidiyaawaa hewan markkattee.

³⁴ Xoossay kiitteeddawe Xoossa qaala odee; ayissi gooppe, Xoossay bare Geeshsha Ayyaanaa palahissiide immee.

³⁵ Xoossay bare Na7aa siiqiide ubbabaa A kushiyaa wotheedda.

* ^{3:25} *Ayihudatuwaa meechchaa wogabaa:* Hawaa guussay Ayidatuu parenttu goynaanna gathanaw oothiyaa dumma dumma parentta meechchaabaynne parenttu saaniyyaa meecciyaa wogatuu de7iyaawaa bessee.

36 Na7aa ammaniyyaa uraw medhinaa de7uu de7ee; shin Na7aa ammanennaawaa bolla Xoos-saa hanqquu de7anaawaappe attin, I de7uwaa be7enna.

4

Yesuusanne Sammaariyaa Mishiratto

1-3 Yesuusi Yohaannisawaappe dariyaa barena kaalliyawantta barekko shiishsheennee xammaqee giyaawaa Parisaawatuu siseeddawaa Yesuusi ereedda wode, Yihudaa aggiide, Galiilaa beedda; gidooppenne, Yesuusa kaalliyawanttu xammaqeeddawaappe attin, Yesuusi bare huuphew oonanne xammaqibeenna.

4 Galiilaa biidde, Sammaariyaanna aadhdhanawe A ashshennabaa gideedda.

5 Hewaa diraw, Yayiqoobi bare na7aa Yooseefoo immeedda gadiyaa matan de7iya Sikaaro geetetiyyaa Sammaariyaa katamaa beedda.

6 He sa7an Yayiqooba haathaa ollay de7ee; Yesuusi hametan daaburiide, he haathaa ollaa matan utteedda. He wode sa7ay usuppun saatiyaa heera.

7 Sammaariyaa mishiratta haathaa duuqqanaw yeeddawunno Yesuusi, “Taana haathaa ushshaarikkii!” yaageedda.

8 Yesuusa kaalliyawanttu qumaa shammanaw katamaa beeddino.

9 He Mishiratta zaaraade A, “Neeni Ayihuda asaa gidaadde, Sammaariyaa macca asa gideedda taana, woota de7uwaa immiyaa haathaa ushsha gay?” yaagaaddu; ayissi gooppe, Ayihudatoonne

Sammaariyaa asaw ittipetethay baynna diraassa.

¹⁰ Yesuusi zaariide izo, “Neeni Xoossaa imotaanne qassi neena ‘Taana haathaa ushsha’ giyaawe oonentto eriyaawaa gidintto, A woossanaassa; ikka new de7uwa immiyaa haathaa immana” yaageedda.

¹¹ Mishiratta zaaraade, “Godaw, new duuqqiyaabay baawa; ollaykka ciimmuwaa. Yaatina, de7uwa immiyaa haathaa haqappe akkani?

¹² Nuussi ha haathaa ollaa immeedda nu aawuwaa Yayiqoobappe neeni daray? I, A naanaynne A mehii hawaappe usheeddino” yaagaaddu.

¹³ Yesuusi zaariide, “Ha haathaappe ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettanawaa.

¹⁴ Shin taani immiyaa haathaa ushiyaa ooninne laa7enthuwaa saamettenna. Taani immiyaa haathay he A giddon medhinaa de7uwaassi pulttiyyaa pulttuwaa gidanawaa” yaageedda.

¹⁵ Mishiratta, “Godaw, taani saamettenna malanne haathaa tikkawukka haa yeenna mala, taw he haathaa imma!” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Baade ne asinaa xeesaade haa simma” yaageedda.

¹⁷ Mishiratta zaaraade, “Taw asinay baawa” yaagaaddu.

Yesuusi, “Taw asinay baawa giyaawaan tu-muwaa gaadda.

¹⁸ Neeni ichcheshu asinaa gelaadda; ha77i neenanna de7iyaa bitani ne asinaa gidenna. Neeni ha77i taw odeeddawe tuma” yaageedda.

19 Mishiratta qay, “Godaw, neeni nabiyyaa gidiyaawaa ta ha77i eraaddi;

20 nu Sammaariyaa asaa aawatuu ha deriyaan * goyinneeddino; shin Ayihudatuu hinttenttu asay Xoossaw goyinnanaw bessiyaa sa7ay Yeerusalaa-mena yaagiita” yaagaaddu.

21 Yesuusi, “Ha mishirattee, taana ammana; ha deriyaan woy Yeerusalaamen Aawuwaa Xoossaw hinttenttu goyinnenna wodii yaanawaa.

22 Hinttenttu Sammaariyaa asay hintte erennabaw goyinniita; Xoossay nuuna Ayihudatuwaa go77ettiide atotethaa ahiyaa diraw, nuuni nu eriyaawoo goyinneetto.

23 Shin Aawuwaa Xoossaw tumuwaappe goyinniyaawantu A, Geeshsha Ayyaanaa wolqqaaninne Xoossaa Xoossaatethaadan goyinniya wodii matatteedda; ubba ha77ikka gakkeedda. Ayissi gooppe, asaa barew goyinnana mala, Aawuu Xoossaykka ha ogiyaan goyinniyaawantta koyyee.

24 Xoossay Ayyaanaa; aw goyinniyaawanttukka Geeshsha Ayyaanaa wolqqaani Xoossaa Xoos-satethaadan goyinnanaw bessee” yaageedda.

25 Mishiratta, “Masihiyaa geetettiya Okettowe yaanawaa taani eray. I yiyyaa wode nuussi ubbabaa odanawaa” yaagaaddu.

26 Yesuusi, “Ha neenanna haasayiyaawe taani A” yaageedda.

27 Hawaa unttunttu haasayishshin, Yesuusa kaalliyaaawantu beeddasaappe simmeeddino.

* **4:20** *ha deriyaan*, giyaawe deriyaa Geerizaana gidiide Seekeema geetettiya katamaa matan de7iyaawaa.

Yesuusi mishirattinna haasayishshin unttunttu be7iide darissi maalaletteeddino; shin mishiratto, “Ayaa koyyay?” woy Yesuusa, “Iinanna ayissi haasayay?” giide oochchowe ooninne baawa.

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Mishiratta bare haathaa otuwaa agga basha guyye katamaa baade asaw,

²⁹ “Taani ootheeddawaa ubbaa taw oodeedda bitaniyaa be7anaw denddite; hewe Kiristtoosa gidaanddeeshsha?” yaagaaddu.

³⁰ Asay katamaappe kesiide, Yesuusakko beedda.

³¹ Hewe hanishshin, A kaalliyaaawantu Yesuusa, “Guuthabaa maarikkii!” yaagiide woosseed-dino.

³² Shin I, “Taw hinttenttu erenna qumay taani miiyaawe de7ee” yaageedda.

³³ Hewaa diraw, A kaalliyaaawantu barenttu giddon, “Aw miyaabaa aheedda asay de7anddeeshsha?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi unttunttussi, “Ta qumay taana kiitteeddawaa sheniyyaa udussaanee A oosuwaal polussaa.

³⁵ Hinttenttu, ‘Oyddu agenaappe guyyiyan, kathay cakettanawaa’ giikkiteeyee? Taani hinttenttussi oday; goshshaa loythi xeellite; kathay caka besseedda.

³⁶ Zeriyaawenne cakkiyaawe ittippe nashettana mala, cakkiyaawe dirggwuua akkeenne kathaa medhinaa de7oo shiishshee.

³⁷ Ha gaasuwaan, ‘Ittu zeree; qassi ittu cakkee’ giyaa haasayay tuma.

³⁸ Hinttenttu daaburibeennawaa cakkana mala, taani hinttentta kiittaaddi; haratuu oothi

daabureeddino; hinttenttu haratuwaa daaburan geleeddita” yaageedda.

³⁹ Mishiratta, “I taani ootheedda ubbabaa odeedda” gaade markkatteedda diraw, he katamaan de7iyaa Sammaariyaa asaappe coray Yesuusa ammaneedda.

⁴⁰ Sammaariyaa asay Yesuusakko yeedda wode, barenttu mataan gami77ana mala, Yesuusa woossina I yaani laa77u gallassaa utteedda.

⁴¹ I odiyaa qaalaan diraw, kasewaappe cora asay ammaneedda;

⁴² qassi unttunttu mishiratto, “Nuuni nu huuphew I giyaawaa sisiide ammaneed-dawaappe attin, neeni markkatteedda diraassa gidenna; I tumu alamiyaa asaa ashshiyaawaa gidiyaawaakka nuuni ereeddo” yaageeddino.

Yesuusi Itti Kaappuwaa Na7aa Patheedda

⁴³ Laa77u gallassaappe guyyiyan, Yesuusi Sammaariyaaappe kesiide, Galiilaa gadiya beedda.

⁴⁴ Ayissi gooppe, I bare huuphew, “Nabii bare gadiyan bonchchettena” yaagi odeedda.

⁴⁵ Yesuusi Galiilaa gakkeedda wode, Galiilaa asay A mokkeedda; Paasigaa bonchchiya gallassi unttunttu Yeerusalaamen de7iya diraw, I ootheedda ubbabaa be7eeddino.

⁴⁶ Yesuusi haathaa woyiniyaa ushshaa kesseedda, Galiilaan de7iya Qaanaa katamaa beedda. Qifirinaahooman A na7ay sakettiyyaa, kaatiyaa gollen oothiyaa itti kaappuu de7ee.

⁴⁷ Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yeeddawaa he kaappuu sisiide, aakko yiide hayqqanaw mateedda bare na7aa biide pathana mala, Yesuusa woosseedda.

48 Yesuusi he kaappuwaa, “Xoossay oothiyaa malaataanne hechcho giissiyaabaa be7ennaani de7iidde, hinttenttu ayinne ammanikkita” yaageedda.

49 He kaappuu zaariide, “Godaw, ta na7ay hayqqennan de7ishshin, taananna baarikkii” yaageedda.

50 Yesuusi, “Ba; ne na7ay paxa de7anawaa!” yaageedda.

He kaappuu Yesuusi geeddawaa ammaniide beedda.

51 I bare golle biishshin, A qoomatuu aananna ogiyaan gakettiide A, “Ne na7ay paxa de7ee” geed-dino.

52 I bare qoomatuwaa bare na7aw ay saatiyaan keekeeddentto oochchina unttunttu, “Zino laappu saatiyaan qooxuu A aggeedda” yaageeddino.

53 Na7aa aawuu Yesuusi barew, “Ne na7ay paxa de7anawaa” geeddawe he saatiyaana gideed-dawaa hassayeedda. Hewaa diraw, inne A soy asay ubbay ammaneeddino.

54 Hawe Yesuusi Yihudaappe Galiilaa yiide ootheedda laa7enthoo malaataa.

5

Yesuusi Gundda Bitaniyaa Dagatti Utteedda Haathaa Mataan Patheedda

1 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Ayihudatuu bonchchiya baalaw Yeerusalamee beedda.

2 Yeerusalamen dorssaa penggiyaa matan Ibraayisxxe qaalaan Beetesayda geetettiyyaa dagatti utteedda haathay de7ee; he dagatti

utteedda haathaa yuuuyyi aadhdheedda
ichcheshu kashay de7ee.

³ Hewaan cora hargganchchatuu, qooqatuu,
wobbatunne sileeddawantu giseeddino.
[Haathay qaaxxiyaawaa naagiino.]

⁴ Ayissi gooppe, itti itti gede Godaa kiitanchchay
he dagatteedda haathaakko geliide, haathaa
qaathee; haathay qaaxxeeddawaappe guyyiyaa,
koyro geleedda uray barena oyqqeedda ay
harggiyaappekka paxee.] *

⁵ Hewaan hattamanne hosppun laythaa saket-
teedda itti bitani de7ee.

⁶ He bitani hewan giseeddawaa Yesuusi
be7iide, daro wodiyaa saketteeddawaakka eriide
bitaniyaa, “Paxanaw koyyay?” yaageedda.

⁷ Sakettiyyaa bitani zaariide, “Godaw, haathay
qaaxxiyaa wode, taana haathaan yeggiyaa asay
dhayeedda; taani gelana haniyaa wode, hara uray
taappe kasetiide geli aggee” yaageedda.

⁸ Yesuusi A, “Dendda eqqa; neeni gisowaa
tookkaade ba” yaageedda.

⁹ Bitani elekka paxi aggeedda; bare gisuwa
tookkiide beedda.

Hewe haneeddawe Sambbata gallassaana.

¹⁰ Hewaa diraw, Ayihudatuu paxeedda
bitaniyaa, “Hachche sa7ay Sambbataa; neeni
ne gisuwa tookka biyaawe woga gidenna”
yaageeddino.

¹¹ Shin bitani, “Taana patheeddawe, ‘Ne
gisuwa tookkaade ba’ yaageedda” giide

* **5:4** Ha payduu itti beni koyrottiide xaafetteedda Geeshsha Max-
aafatuwan baawa.   **5:10** Nah 13:19; Erm 17:21

unttunttussi zaareedda.

¹² Unttunttu A, “Neena, ‘Ne gisuwaa tookkaade ba’ geeddawe I oonee?” giide oochcheeddino.

¹³ Shin hewaan cora asay de7iyaa dirawunne, Yesuusikka geemettedda diraw, bitani barena patheeddawe oonentto erenna.

¹⁴ Yesuusi guyyeppe he bitaniyaa Geeshsha Golliyan demmiide, “Be7a, neeni ha77i paxaadda; hawaappekka iitabay neena gakkenna mala, laa7enthoo nagaraa oothoppa” yaageedda.

¹⁵ Hewaappe guyyiyan, bitani biide, barena patheeddawe Yesuusa gidiyaawaa Ayihuda asaa kaappatoo odeedda.

¹⁶ Yesuusi hawaa Sambbataan ootheedda diraw, unttunttu Yesuusa yedesaan waayissuwaan doommeeddino.

¹⁷ Yesuusi zaariide unttunttussi, “Ta Aabbu ubba wode oothee; taanikka oothanaw bessee” yaageedda.

¹⁸ Hewaa diraw, Yesuusi Sambbata gallassaa bonchchenna diraa xalalaassa gidennaan, barena Xoossaanna qarayiide, “Xoossay ta Aabba” geedda diraw, Ayihuda asaa kaappatuu A wodhanaw kasewaappe minissiide koyyiino.

Xoossaa Na7aa Maataa

¹⁹ Yesuusi zaariide unttunttussi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Na7ay barekka aynne oothenna. I bare Aabbu oothishshin be7iyaawaa xalala oothee; Aawuu oothiyaawaa Na7aykka oothee.

²⁰ Ayissi gooppe, Aawuu bare Na7aa siiqee; qassi I oothiyaa oosuwaa ubbabaa bare Na7aa bessee. Ubba hinttenttu maalalettana gakkanaw,

I hawaappe aadhdhiya oosuwaakka bare Na7aa bessanawaa.

²¹ Gaasuunnee, Aawuu hayqeeddawantta hayquwaappe denthiide shemppuwaanna wothiyawaadan, Na7aykka qassi bare koyyowantta shemppuwaanna wothee.

²²⁻²³ Asay ubbay Aawuwaa bonchchiyawaadan, Na7aakka bonchchana mala, Aawuu pirddaa ubbaa Na7aw immeeddawaappe attin, I oonanne pirddenna; Na7aa bonchchenna uray, A kiitteedda Aawuwaakka bonchchenna.

²⁴ “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; ta qaalaa sisiyaawoonne taana kiitteeddawaan ammanniyaawoo medhinaa de7uu de7ee. Hayquwaappe de7oo I pinneeddawaappe attin, pirddettenna.

²⁵ Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hayqeedda asay Xoossa Na7aa kooshshaa sisiyaa wodii yaanawaa; hewennekka ha77a. He kooshshaa sisiyawantu shemppuwaanna de7ana.

²⁶ Ayissi gooppe, Aawoo de7uwaa immiyyaa wolqqay de7iyaawaadan, de7uwaa immiyyaa he wolqqaa bare Na7awukka immeedda.

²⁷ Xoossa Aawuu bare Na7aw pirddiyaa maataa immeedda; ayissi gooppe, Na7ay Asaa Na7aa.

²⁸ “Hawaan malalettoppite; ayissi gooppe, duufwan de7iyaawantu A kooshshaa sisiyaa wodii yee.

²⁹ Sisiide unttunttu duufwaappe gaxaa kesana; lo77obaa ooheeddawantu de7uwaan

de7anaw denddana; qassi iitabaa ootheed-daawantu pirddettanaw denddanawantta.

Yesuusassi Markkatteedda Asatuwaa

³⁰ “Taani taappe aynne oothanaw danndayikke; Xoossay taw odeddawaadan pirdday. Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyyaa poliyaawaappe attin, taani dosiyaawaa oothikke.

³¹ “Taani ta huuphew tabaa markkattooppe, ta markkateethay tuma gidenna.

³² Tabaa markkattiyaawe haray de7ee; I tabaa markkattiyaawe tuma gidiyaawaa taani eray.

³³ “Hinttenttu Yohaannisakko asaa kiittina, I unttunttoo tumuwaa markkatteedda.

³⁴ Taani hewaa hinttentta attino gaade giyaawaappe attin, asaa markkateethay taw koshshina gidenna.

³⁵ Yohaannisi muqaaddaadan, eexxeeddanne poo7isseedda; hinttentukka amareedda wodiyaa A poo7uhan nashettanaw koyyeeddita.

³⁶ “Shin taw Yohaannisawaappe aadhdhiyaa markkateethay de7ee; ayissi gooppe, taani wurssanaw Ta Aabbu taw immeedda kiitay, ha taani oothiyaawe, I taana kiitteeddawaa gidiyaawaa markkattee.

³⁷ “Qassi taana kiitteedda Ta Aabbu bare huuphew tabaa markkattiee. Hinttenttu A kooshshaa aynne sisibeykkita; A malaakka be7ibeykkita.

³⁸ I kiitteeddawaa ammanenna diraw, A qaalay hinttenttu wozanaan baawa.

³⁹ “Xoossa Maxaafatuwaappe medhinaa de7uwaa demmiyaawaa hinttew malatina,

unttuntta biddiita; unttunttukka tabaa markkattiyawantta.

⁴⁰ Shin de7uwaa demmanaw taakko yiyaawaa hinttenttu koyyikkita.

⁴¹ “Taani asaappe bonchchuwaa koyyikke.

⁴² Shin taani hinttenttu wozanaan Xoossa si-iquu baynnawaa eray.

⁴³ Taani ta Aabbu sunthan yaaddi; shin taana akkibeykkita. Shin hara asay bare sunthan yiaya wode, A akkiita.

⁴⁴ Hinttenttu ittu ittuwaa bonchchiita; shin itti Xoossaappe yiaya bonchchuwaa koyyikkita. Yaatina, waaniide ammananaw danddayiite?

⁴⁵ “Taani Ta Aabbu sinthan hinttentta mootiyaawaa hinttew malatoppo; hinttentta mootiyaawe, hintte hidootaa wothiyaa Musa.

⁴⁶ Hinttenttu Musa ammaneeddabaa gidintto, taanakka ammananita; ayissi gooppe, tabaa xaafeeddawe A.

⁴⁷ Shin hinttenttu I xaafeeddawaa ammanen-naan ixxooppe, taani giyaawaa wooti ammanan-tee?” yaageedda.

6

*Yesuusi 5000 Asaa Mizeedda
(Mat 14:13-21; Mar 6:30-44; Luq 9:10-17)*

¹ Hewaappe guyyian, Yesuusi Galiilaa Abbaappe woy Xibiriyadoosa Abbaappe hefintha pinneedda.

² I hargganchchatuwa bolla ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda diraw, cora asay A kaalleedda.

³ Yesuusi deriyaa kesiide, yaani barena kaaliyaawantunna ittippe uttedda.

⁴ Ayihudatuu bonchchiya Paasigaa gallassay gakkeedda.

⁵ Yesuusi sinthakko xeelliide, cora asay barekko yiyaawaa be7iide Piliphphoosa, “Ha asaa ubbaa mizanaw gidiyaa qumaa haqappe shamanee?” yaageedda.

⁶ I hewaa Piliphphoosa paaccanaw geedda; ayissi gooppe, I bare huuphew ayaa oothana bess-intto oothanabaa eree.

⁷ Piliphphoosi zaariide Yesuusa, “Huuphiyan huuphiyan, haray atto itti itti barssuwa gathanaw, laa77u xeetu dinaariyaan shammeedda ukithaykka gidenna” yaageedda.

⁸ Qassi Yesuusa kaalliyawanttuppe ittu, Simooni Phexiroosa ishay Inddiraasi,

⁹ “Bangaa ukithaa ichcheshuunne laa77u molii de7iyaa itti na7ay hawaan de7ee; shin ha asaa ubbaw hewe wooti gidanee?” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi barena kaalliyawantta, “Asay ut-tanaadan udite” yaageedda. He sa7an daro maatay de7ee. Asay ubbay utteedda; attuma asay ichcheshu sha77aa gidiyaaawaa.

¹¹ Yesuusi ukithaa akeedda; Xoossaa galatiide, hewan utteedda asaw gisheedda. Moliyaakkha hewaadan oothina asay bare koyyeeddawaa keenaa meedda.

¹² Unttunttu ubbay kalleeddawaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyawantta “Ittibaykka coo bayenna mala, atteedda dokkaa shiishshite” yaageedda.

¹³ Hewaa diraw, unttunttu ubbaakkha shiishsheeddino; asay kallina atteedda banggaa

ukithaa dokkaa shiishshiide, tammanne laa77u zambbeeliyaa kuntheeddino.

¹⁴ Asay Yesuusi ootheedda wolqqaama malaataa be7eedda wode, “Hawe tumuwaappe ha sa7aa yaana geedda nabiyyaa” yaageeddino.

¹⁵ Unttunttu yiide barena wolqqan oyqqi kaatiyaa oothanaw haniyaawaa Yesuusi eriide, barekka deriyaa bolla shirettiide keseedda.

*Yesuusi Abbaa Bollan Hamettiidde Beedda
(Mat 14:22-33; Mar 6:45-52)*

¹⁶ Sa7ay omarisseedda wode, Yesuusa kaaliyaawantu abbaakko beeddino;

¹⁷ Sa7ay qammeedda; shin Yesuusi untunttukko he saati gakkanaw yibeenna; hewaassi untunttu wonggiriyaan geliide, abbaa pinni hefintha Qifirinaahooma beeddino.

¹⁸ Wolqqaama carkkuu carkkeedda diraw, abbay qaaxxeedda;

¹⁹ itti saatiyaa keenaa untunttu abbaa shaagowaappe guyyiyan, Yesuusi abbaa bollanna hamettiidde yiyaawaa be7iide yayyeeddino.

²⁰ Shin I, “Yayyoppite; taanattee!” yaageedda.

²¹ Unttunttu wonggiriyaan A gelissanaw koyyeeddino; wonggirii untunttu biyaasaa abbaa gaxaa ellekka gakki aggeedda.

Yesuusi De7uwa Ukithaa

²² Wonttetha gallassi, abbaappe hefinthanna atteedda cora asay abbaa bolla itti wonggiriya xalalay de7iyaawaa be7eeddino; Yesuusi barena kaalliyaaawantunna wonggiriyaan geliide, untuntunna beennaan, untunttu barekka beed-dawaa akeekeeddino.

23 Shin Xibiriyaadoosappe hara wongiratuu Yesuusi Xoossaa galatina, asay ukithaa meed-dasaa mataa yeeddino.

24 Asay Yesuusi woy A kaalliyaaawanttu hewaan baynnawaa be7iide, Yesuusa koyyanaw wong-girian geliide, Qifirinaahooma beeddino.

25 Asay Yesuusa abbaappe hefinthan demmeeda wode, “Tamaarissiyaawoo, hawaa awude yaaddii?” yaageeddingo.

26 Yesuusi zaariide, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttu taana koyyiyaawe ukithaa meedda diraassanne kalleedda diraassa gidiyaawaappe attin, wolqqaama malaataa be7eedda diraassa gidenna.

27 Medhinaa de7uwa qumaw, taani Asa Na7ay hinttenttussi immanawoo, oothiteppe attin, samiyaa qumaw oothoppite; ayissi gooppe, Aawuu Xoossay hewaa dhiishissanaw maatafaa attami wotheedda” yaageedda.

28 Hewaappe guyyian untunttu, “Nuuni Xoossaa oosuwaa oothanaw ayaa oothanaw bessii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddingo.

29 Yesuusi zaariide, “Hinttenttu oothana mala, Xoossay koyyiyaak iitay hawaa; I kitiieddawaan ammanite” yaageedda.

30 Unttunttu zaariide, “Nuuni be7iide, neenan ammanana mala, ay wolqqaama malaataa oothanii? Ayaa kiittanii?

31 Xoossaa maxaafaan, ‘Unttunttu mannaa *

* **6:31 mannaa:** Israa7eliyaa asay Gibxe gadiyaappe kesi Kanaane biidde mela biittaan hamettiidde biyaa wode, untunttu maanaadan Xoossay immeeda mal77iyaa qumaa. Mannaan guussay Ibraayisxxiyyaa qaalaan “Hawe ayee?” giyaawaa.

mala saluwaappe ukithaa immeedda' yaagetti xaafettowaadan, nu aawatuu mela biittaan man-naa meeddino" yaageeddino.

³² Yesuusi, "Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttussi saluwaappe tumu ukithaa immiyaawe ta Aabbaappe attin, hinttenttussi saluwaappe ukithaa immeeddawe Musa gidenna.

³³ Ayissi gooppe, tuma gideedda Xoossaa ukithay, saluwaappe wodhdhiyaawe ha alamiyaa asaw de7uwaa immee" yaageedda.

³⁴ Unttunttu zaariide, "Godaw, nuukka he ukithaa ubba wode imma" yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, "Taani de7uwaa ukithaa; taakko yiyyaa uray ubbakka koshattenna. Qassi taana ammaniyyaa uray aynne saamettenna.

³⁶ Shin taani hinttenttussi odeddawaadan, hinttenttu taana be7eeddita; shin ammanikkita.

³⁷ Ta Aabbu taw immiya ubbay taakko yaanawaa; qassi taakko yiyyaa oonanne ubbakka taani kare yeddikke.

³⁸ Ayissi gooppe, taani taana kiitteeddawaa sheniyyaa polanaw saluwaappe yaaddippe attin, ta sheniyyaa polanaw yabeykke.

³⁹ Taana kiitteeddawe koyyiyaawe hawaa; taani I taw immeedda ubbatuwaakka wurssethaa gallassi denthanaappe attin, ittuwakka bayizzana mala koyyenna.

⁴⁰ Ayissi gooppe, ta Aabbu koyyiyaawe hawaa; taana Na7aa be7iide, ammaniyyaa ubbatuu medhinaa de7uwa akkanawantta; taanikka he ubbatuwaas wurssethaa gallassi denthana" yaageedda.

41 Yesuusi, “Taani saluwaappe wodhdheedda ukithaa” geedda diraw, Ayihudatuu A bolla zuuzummeeddino.

42 Unttunttu, “Hawe nuuni A aawuwanne A aatto eriya Yooseefo na7aa Yesuusa gidennee? Yaatina, I waagiide, ‘Taani saluwaappe wodhdhaaddi’ gaanaw danddayii?” yaageeddino.

43 Yesuusi zaariide, “Ittu ittuwaanna zuuzum-miyaawaa aggite.

44 Taana kiiitteedda ta Aabbu taakko aheedda asaappe attin, taakko yaanaw danddayiyaa assay baawa; taanikka wurssethaa gallassi A denthana.

45 Nabatuu ‘Xoossay asaa ubbaa tamaarissana’ yaagiide xaafeeddino; Aawuu giyaawaa sisijaawenne Aawuwaappe tamaariyaawe ooninne taakko yee.

46 Xoossaa matappe yeeddawaappe attin, Xoossa be7eedda asay baawa; A xalalay Xoossaa be7eedda.

47 “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; taana ammaniyyaa uraw medhinaa de7uu de7ee.

48 Taani de7uwa ukithaa.

49 Hinttenttu aawatuu mela biittaan mannaa meeddino; shin hayqqeeddino.

50 Asay aappe miide hayqqenna ukithay saluwaappe yiyaawe hawaa.

51 Saluwaappe wodhdheedda de7uwaa ukithay taana; ooninne ha Ukithaappe mooppe, medhinaaw de7anawaa; qassi ha alamiyaa asaw de7o gidana mala, taani immana ukithay ta ashuwaa” yaageedda.

⁵² Ayihudatuu, “Ha bitani bare ashuwaa nuuni maana mala, nuussi wootiide immanaw dand-dayii?” yaagiide barenttu gidduwaa palumetteeddingo.

⁵³ Hewaa diraw, Yesuusi unttuntta, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; ta ashuwaa, Asa Na7aa ashuwaa, hinttenttu maana dhayooppe, qassi ta suuthaakka ushana dhayooppe, hinttew de7uu baawa.

⁵⁴ Ta ashuwaa miyaa urawunne, ta suuthaa ushiyaa uraw medhinaa de7uu de7ee. Taani wurssetha gallassi unttuntta denthana.

⁵⁵ Ayissi gooppe, ta ashuu tumu qumaa; ta suuthaykka tumu ushshaa.

⁵⁶ Ta ashuwaa miyaa uraynne ta suuthaa ushiyaa uray taanan de7ee; taanikka aanani de7ay.

⁵⁷ De7uwa Aawuu taana kiittina, taani A gaasuwaa de7iyaawaadan, taana miyaa uraykka ta gaasawan de7ana.

⁵⁸ Saluwaappe wodhdheeedda ukithay hawaa; hinttenttu aawatuu miide hayqeedda mannaa mala gidenna; ha ukithaa miyaa uray medhinaw de7ana” yaageedda.

⁵⁹ Yesuusi Qifirinaahooma katamaan Ayihuda woosa gollen tamaarissiidde, hawaa odeedda.

Medhinaa De7uwa Qaalaa

⁶⁰ Yesuusa kaalliyaaawanttuppe dariya baggay hewaa siseedda wode, “Hawe gelenna timirttiyaa; hawaa ooni akkanawee?” yaageeddino.

⁶¹ Shin Yesuusi barena kaalliyaaawantu hewoo zuuzummeeddawaa eriide, “Hawe hinttentta dhubbii?

62 Simmi taani, Asaa Na7ay, kase de7iyaasaa pude kesishshin be7intto ayaa gaanitee?

63 Geeshsha Ayyaanay de7uwaa immee; asaa minotay aynne go77enna. Taani hinttenttussi odedda qaalay ayyanaanne de7uwaa.

64 Shin hinttenttu gidduwaa ammanen-nawanttu de7iino” yaageedda; ayissi gooppe, ammanennawanttu haqawanttenttonne barena aathi immanawe oonentto Yesuusi koyroppe doommiide ereedda.

65 Qassikka Yesuusi, “Ta Aabbuppe gidana dhay-ooppe ooninne taakko yaanaw danndayenna yaa-gaade ta odeddawe hewaa diraassa” yaageedda.

66 Hewaa gaasawan, Yesuusa kaalliyawant-tuppe coratuu A aggiide, guyye simmeeddino; laa7enthoo A kaallibeykkino.

67 Yesuusi qassi tammanne laa77u barena kaaliyaawantta “Hinttekka aggiide baanaw koyyi-itee?” yaageedda.

68 Simooni Phexiroose zaariide, “Godaw, nuuni ookko baanee? New medhinaa de7uwaa qaalay de7ee.

69 Neeni Xoossa Geeshshaa gidiyaawaa nuuni ammaneettonne ereetto” yaageedda.

70 Yesuusi untuntta, “Taani hinttentta tammanne laa77atuwaa doorabeykkita? Qassi hint-teppe ittu xalahiyaa” yaageedda.

71 Yesuusi hewaa Simoona na7aa Yihudaa Asqqoroota † gee; ayissi gooppe, Yihuday Yesuusa kaalliyaa tammanne laa77atuwaappe ittuwa; I Yesuusa aathi immanawaa.

---

† **6:71 Asqqoroota:** Ha qaalaa bilethay, “Woretiyaa bitaniyaa” woy “Hayqoo aathi immiyyaa bitaniyaa” giyaawaa.

7

*Yesuusi Daasiyaa Baalaassi Yeerusalaame
Beedda*

¹ Hewaappe guyye, Yesuusi Galiilaan yaa haa yuuuyeedda; Ayihudatuu A wodhanaw koyyiyaa diraw, Yihudaan yuuuyyana koyyibeenna.

² Ayihudatuu bonchchiya Daasiyaa Baalay gakki utteedda.

³ Hewaa diraw, Yesuusa ishatuu A, “Neena kaaliyaawantu neeni oothiyaawaa be7ana mala, hawaappe denddaade Yihudaa gadiya ba.

⁴ Ayissi gooppe, barew erettanaw koyyiyaa asay ooninne bare oosuwaa genthenna. Neeni hawantta oothina, nebaa alamiyaa ubbay ero!” yaageeddino.

⁵ Ayissi gooppe, haray atto A ishatuukka A ammanibeykkino.

⁶ Yesuusi untuntta, “Taw injjetiyyaa wodii gakkibeenna; shin hinttenttussi ay wodekka injjetee.

⁷ Sa7ay hinttentta ixxanaw danddayenna; shin taani sa7aa kiittay iita gidiyaawaa markkattiyyaa diraw, taana ixheedda.

⁸ Baalaa bonchchiyaasaa hinttenttu biite; taw injjetiyyaa wodii gakkibeenna diraw, taani baalaa bonchchiyasaa baanawe bira” yaageedda.

⁹ I hawaii giide, Galiilaan atteedda.

Yesuusi Daasiyaa Baalaasan Beetteedda

¹⁰ Shin A ishatuu baalaa gallassaa bonchchiyasaa beeddawaappe guyyiyan, ikka asay be7ennaan geeman yaa beedda.

¹¹ Ayihudatuu baalaa gallassaa bonchchiyaasan A koyyiinonne, “I haqan de7ii?” yaagiidde, A labiino.

¹² Asaa gidduwan daro zuuzunthay denddeedda. Amareedda asay, “I lo77o asa” yaagee; haratuu qassi, “A, I asaa balethee” yaagiino.

¹³ Shin Ayihudatuu yayyeedda diraw, ooninneaabaa qoncciyaan haasayenna.

¹⁴ Baalaa bonchchiya gallassaa baggan, Yesuusi Geeshsha Golliyaa biide, tamaarissuwaa doommeedda.

¹⁵ Ayihudatuu maalalelettiide, “Ha bitani aynne tamaareennaan hawaa keena waani ereeddee?” yaageeddino.

¹⁶ Hewaa diraw, Yesuusi zaariide, “Taana tamaarissiyaawe taana kiitteedda Xoossaa matappe yiyaawaappe attin, tawaa gidenna.

¹⁷ Xoossaa sheniyyaa oothanaw dosiyaa ooninne ha taani tamaarissiyaawe Xoossaa matappe yintto woy qassi taani taappe haasayayitantto erana.

¹⁸ Barewaa haasayiyyaa uray bare huuphiyaassi bonchchuwaa koyyee; shin barena kiitteed-dawe bonchchettana mala koyyiyyaa uray tumanchchaa; aani worddobay baawa.

¹⁹ Muse hinttenttussi higgiyaa immibeennee? Shin hintteppe ittuunne higgiyaa naagenna. Taana ayissi wodhanaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁰ Asay zaariide, “Neenan xalahii de7ee; neena wodhanaw oonee koyyeeddawe?” yaageedda.

²¹ Yesuusi, “Taani itti wolqqaamabaa oothina, hinttenttu ubbay maalaletteedda.

22 Hinttenttu naanaa hinttenttu dookaalana mala, Muse hinttentta azazeedda. Shin dookaalussay hinttenttu aawatuwanna yeeddawaappe attin, Musenna yibeenna; hewaassi hinttenttu Sambbataan attuma naanaa dookaaliita.

23 Muse higgii azazeedda diraw, hinttenttu Sambbataan dookaaliyaawaa gidooppe, yaatina taani itti asaw kumentha bollaa patheedda diraw, taana ayissi hanqgettiiitee?

24 Tumu pirdaa pirdditeppe attin, assaa deemuwaa xeelliide pirddoppite” yaageedda.

Hawe Kiristtoosee?

25 Hewaa diraw, Yeerusalaame asaappe ittu ittuu, “Unttunttu wodhanaw koyyiya bitani hawaa gidennee?

26 Be7ite, qoncciyaan I haasayee; unttunttu A aynne giikkino. Hawe Kiristtoosa gidiyaawaa nu kaappatuu tumu eriinooshsha?

27 Shin nuuni A haqappe yeeddentto eroytte; Kiristtoosi yiaya wode, I haqappe yinttonne ooninne erenna” yaageeddino.

28 Hewaappe guyyiyaa, Yesuusi Geeshsha Golliyan tamaarissiidde, bare qaala dhoqqu udiide, “Hinttenttu taana eriita; qassi taani haqappe yeeddenttokka eriita. Taani ta sheninyaan yabeykke; shin taana kiitteeddawe tumanchchaa; hinttenttu A erikkita.

29 Shin taani A eray; ayissi gooppe, I taana kiit-tina, taani A matappe yaaddi” yaageedda.

³⁰ Hewaa diraw, untunttu A oyqqanaw koyyeeddino; shin A wodii biro gakkibeenna diraw, ooninne A bolla kushiyaa wothibeenna.

³¹ Shin daro asay Yesuusa ammaniide, “Kiristtoosi yiaya wode, ha bitani ootheedda malaataappe dariyaawaa oothaneeyee?” yaageeddino.

Yesuusa Oyqqanaw Wottaaddaratuu Kiitetteed-dino

³² Parisaawatuu daro asay Yesuusabaa zuuzummiyaawaa siseeddino; qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu A oyqqi qashissanaw amareedda wottaddaratuwaa kiitteeddino.

³³ Yesuusi, “Taani hinttenanna laafaa gami77ana; hewaappe guyyiyan, taana kiitteeddawaakko baana.

³⁴ Hinttenttu taana koyyana; shin demmikkita; ayissi gooppe, taani de7iyaa sa7aa hinttenttu baanaw danddayikkita” yaageedda.

³⁵ Ayihudatuu ittu ittuwanna, “Hawe nuuni A demmennaassa haqa baana hanii? Ayihudatuu de7iya Girike katamaa biide, Girike asatuwaa tamaarissana hanii?

³⁶ I, ‘Hintte taana koyyana; shin demmikkita’ qassi, ‘Taani de7iyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; hewaa giyaawe waagiyaawee?” yaageeddino.

De7uwa Immiyaa Haathaa

³⁷ He baalaa gallassaa bonchchiya gallassaappe waannatiyaa wurssetha gallassaani Yesuusi

denddi eqqiide, bare qaala dhoqqu udiide,
“Saametteedda uray ooninne taakko yiide usho.

³⁸ Taanan ammaniyaawoo, Xoossa Maxaafay
giyawaadan, A uluwaappe de7uwaa immiyaa
haathaa pulttuu gogganawaa” yaageedda.

³⁹ I hewaa A ammaneeddawantu akkana
Geeshsha Ayyaanaabaa haasayeedda. Yesuusi
biro bare bonchchuwaakko kesibeenna *
diraw, he wode Geeshsha Ayyaanay untunttoo
imettibeenna.

Asaa Giddon Medhetteedda Phalqqethaa

⁴⁰ He asaappe dariya baggay I giyaawaa sisiide,
“Tumu hawe naagettiya Nabiya” yaageeddino.

⁴¹ Haranttu, “Hawe Kiristtoosa” yaageeddino.

Shin haranttu qassi, “Kiristtoosi Galilaappee
yeenna.

⁴² Xoossa Maxaafay, ‘Kiristtoosi Daawite
zariyaappe, Daawite de7eedda Beeteliheeme
katamaappe yaana’ geenneyee?” yaageeddino.

⁴³ Yesusa gaasuhan asay bare gidduwan
shaaketteedda.

⁴⁴ He asaappe ittu ittu A oyqqanaw koyyeed-
dino; shin kushiyaaninne A bochchibeykkino.

⁴⁵ Geeshsha Golliyaa naagiyaawantu qeesat-
uwaa kaappatuwaakkonne Parisaawatuwaakko
simmi yeedda wode untunttu naagiyaawantta,
“Ayissi A ahibeykkitee?” yaagiide oochcheeddino.

---

^{7:37} Wog 23:36   ^{7:38} Hiz 47:1; Zak 14:8   * ^{7:39} Yesu-
usi biro bare bonchchuwaakko kesibeenna: Yohaannisa mishi-
raachchuwa qaalaan, Yesusaw kumentha bonchchuu imetteed-
dawe, I masqqaliyaa bollan kaqetteedda wodenne bare Aabu
ushechcha baggan uttanaw hayquwaa xooniide denddeedda
wodiyanaa gidiyaawaa qonccissee.   ^{7:42} 2Sa 7:12; Mik 5:2

46 Geeshsha Golliyaa naagiyaaawantu unttunttussi, “Ha bitani haasayeeddawaadan, ubbakka ooninne haasayibeenna!” yaagiide zaareeddino.

47 Parisaawatuu zaariide, “I hinttenakka balethuwaa?

48 Kaappatuwaappe woy Parisaawatuwaappe A ammaneedda asay de7ii?

49 Shin higgiyaa erenna ha asay sheqetteed-dawaa” yaageeddino.

50 Unttunttuppe ittuu kasenna Yesuusakko beedda Niqoodimoosi unttuntta,

51 “Itti uray giyaabaa sisennaan woy I aaya ootheeddento erennaan de7iidde, kasetiide A bolla pirddiyaawe nu higgiyan de7ii?” yaageedda.

52 Unttunttu zaariide A, “Neenikka qassi Galilaa gadiya asee? Galilaa gadiyaappe Nabii beet-tennawaa Xoossaa Maxaafatuwaa biddaade era” yaageeddino.

Woshummaade Oyqetteedda Mishiratto

53 Asay ubbay aggiide, bare soy bare soy beedda.

8

1 Shin Yesuusi Wogaraa Mithaan eretteedda De-riyaakko beedda.

2 Wonttetha gallassi guuran Geeshsha Golliyaa simmeedda; ubba asay aakko yiina, uttiide unttunta tamaarissuwaa doommeedda.

3 Muse higgiyaa tamaarissiyaawanttunne Parisaawatuu woshummishshin oyqetteedda itti mishiratto aakko aheeddino. Unttunttu asaa ubbaa sinthan izo essiide Yesuusa,

4 “Tamaarissiyaawoo, ha mishiratta woshum-maade oyqettaaddu.

5 Higgiya bollan Muse hanni mala macca assaa shuchchaan caddana mala, nuuna azazeedda. Yaatina neeni waagay?” yaageeddino.

6 Unttunttu hewaa geeddawe Yesuusa mootiyaawaa demmiide A paaccanaassa; shin Yesuusi hokkiide, bare biradhdhiyan biittaa bolla xaafeedda.

7 Unttunttu A oochchiide aggennaan ixxina, pude dhoqqu giide, “Hintenttu gidduwan nagaraa oothibeenna asay kasetiide, izo shuchchan caddo” yaageedda.

8 Qassikka hokkiide, biittaa bolla xaafeedda.

9 Unttunttu hewaa siseedda wode, kasetiide cimatuu kesina, ittu ittuu kesiidde wureeddino; A sinthaan mishiratta eqqa de7ishshin, Yesuusi bare xalalaa atteedda.

10 I pude dhoqqu giide mishiratto, “Mishirattee, asatuu haqan de7iino? Ooninne ne bolla pird-dibeennee?” yaageedda.

11 Mishiratta, “Godaw, ooninne ta bolla pird-dibeenna” yaagaaddu.

Yesuusi izo, “Taanikka ne bolla pirddikke; ba; laa7enthaade nagaraa oothoppa” yaageedda.*

12 Qassikka Yesuusi asaw, “Taani alamew poo7uwaa; Taana kaalliyaa ooninne de7uwa immiyaa poo7uwaa demmanappe attin, dhumaani ubbaakka hamettenna” yaagiide haasayeedda.

8:5 Wog 20:10; Zar 22:22-24   * **8:11** Itti itti beni xaafetteedda Geeshsha Maxaafatuwan ha payduu baawa.

¹³ Hewaaappe guyye Parisaawatuu, “Neeni nebaa markkattaasa; ne markkatethay tuma gidenna” yaageeddino.

¹⁴ Yesuusi zaariide, “Taani Tabaa markkattooppekka, Ta markkatethay tuma; ayissi gooppe, Taani haqappe yaadditantonne qassi haqa baytantto eray; shin hinttenttu erikkita.

¹⁵ Asay pirddiyaa ogiyaan hinttenttu pirddiita; Taani itti uraa bollaakka pirddikke.

¹⁶ Shin Taani pirddiyaawaa gidooppenne, Ta pirdday tuma; ayissi gooppe, Taana kiitteedda Ta Aabbu Taananna de7eeppe attin, Taani Taarekka de7ikke.

¹⁷ Laa77u asaa markkatethay tuma gidiyaawe hinttenttu higgiyaan xaafetti utteedda.

¹⁸ Taani Tabaa Ta huuphew markkattaaddi; qassi Taana kiitteedda Ta Abbukka Tabaa markkattee” yaageedda.

¹⁹ Unttunttu, “Ne aabbu haqan de7ii?” yaagiide Yesuusa oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Hinttenttu Taanakka woy Ta Abbakka erikkita; Taana ereeddawaa gidintto, Ta Abbakka eranita” yaageedda.

²⁰ Yesuusi Geeshsha Golliyaa tamaarissiidde, imotaa miishshay uttiyaa saaxiniyaa matan hewaa haasayeedda. A ooninne oyqqibeenna; ayissi gooppe, A wodii biro gakkidiggibenna.

*Ammanennaan Ixxeeddawanttussi Imetteedda
Mino Akekissuwaa*

21 Qassikka Yesuusi unttuntta, “Taani baana hinttenttu Taana koyyana; shin hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayqqanita. Taani biyaa sa7akka baanaw hinttenttu danddayikkita” yaageedda.

22 Ayihudatuu, “I, ‘Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ yaagee; I barena barekka wodhaneeyee?” yaageeddino.

23 Yesuusi zaariide, “Hinttenttu garssa asa; Taani bolla asa. Hinttenttu ha alamiyaa asa; Taani ha alamiyaa asa gidikke.

24 Hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayiqqanawaa Taani hinttenttussi odeeddawe hawaassa; Taani Taana [†] gidiyaawaa hinttenttu ammanana dhayooppe, hinttenttu, hinttenttu nagaraan hayyanita” yaageedda.

25 Unttunttu, “Neeni oonee?” yaagiide oochcheeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani Taana.

26 Taani hinttebaa haasayiyabaynne pirddiyaabay darobay de7ee. Shin Taana kitteeddawe tumanchchaa; qassi Taani aappe siseeddawaa alamiyaa asaw oday” yaageedda.

27 I bare Aawuwabaa haasayiyawaa unttunttu akekibeykkino.

28 Hewaa diraw, Yesuusi unttuntta, “Taana Asaa Na7aa hinttenttu masqqaliyaa bolla pude denthiyaa wode, Taani Taana gidiyaawaanne qassi Taani Ta Aabbu Taana tamaarisseeddawaadan haasayiyawaappe attin,

---

[†] **8:24 Taani Taana:** Ayihude asaassi wolqqaamanne geeshsha gideedda Xoossa sunthay “Yahweh” gidiide, hawaa bilethaykka Taani Taana giyaawaa.

Ta sheniyaan aynne oothennawaa hinttenttu eranita.

²⁹ Qassi taana kiitteeddawe Taananna de7ee; Taani ubba wode A nashechchiyaawaa oothiyaa diraw, I Ta xalalaa aggibeenna” yaageedda.

³⁰ Yesuusi hewaa haasayishshin siseedda daro asay A ammaneeddino.

Nagaraa Aylletethaappe La77a Kessaa

³¹ Yesuusi barena ammaneedda Ayihudatuwaa, “Hinttenttu Taani tamaarissiyaawoo azazettooppe, tumu Taana kaalliyawantta.

³² Hinttenttu tumatethaakka eranita; qassi tumatethay hinttentta aylletethaappe kessanawaa” yaageedda.

³³ Unttunttu zaariide, “Nuuni Abraahaamo zare; nuuni oossinneekka aylletibeykko. Yaatina neeni waagaade, ‘Aylletethaappe hinttenttu kesanita’ gay?” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; nagaraa oothiyaa ooninne nagaraa aylliya.

³⁵ Aylili ubba wode soyin de7enna; shin na7ay medhinaw gollen de7ee.

³⁶ Na7ay hinttentta aylletethaappe kesooppe, hinttenttu aylletethaappe tumu kesanita.

³⁷ Hinttenttu Abraahaamo zare gidiyaawaa Taani eray; shin Ta tamaarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraw, Taana wodhanaw koyyiita.

³⁸ Taani Ta Aabbu Taana besseddawaa haasayay; qassi hinttenttukka hinttenttu aawuwaappe siseeddawaa oothiita” yaageedda.

³⁹ Unttunttu zaariide, “Nu aabbu Abraahaama” yaageeddino.

Yesuusi untuntta, “Hinttenttu Abraahaamo naanaa gideeddentto, I ootheedda oosuwaa malaa oothanita.

⁴⁰ Shin Xoossaappe siseedda tumuwaa odeedda Taana hinttenttu wodhanaw koyyiita; Abraahaame hewaadan oothibeenna.

⁴¹ Hinttenttu, hinttenttu aawuu ootheeddawaa oothiita” yaageedda.

Unttunttu zaariide, “Nuuni woshumaan diqaalatethaa yelettibeykko; nuussi itti Aawuu, Xoossaa xalalay de7ee” yaageeddino.

⁴² Yesuusi untuntta, “Hinttenttu Xoossaa naanaa tumu gideeddentto, Taana siiqana; ayissi gooppe, Taani Xoossaa matappe yaade hawaan de7ay. Taana I kiiitteeddawaappe attin, Taani Ta sheniyaan yabeykke.

⁴³ Taani tamaarissiyaawaa hinttenttu akeekennawe ayaassee? Taani tamaarissiyaawaa hinttenttu akkenna diraassa.

⁴⁴ Hinttenttu, hinttenttu aawuwaa iita ayyaanaa naanaa; qassi hinttenttu, hinttenttu aawuu amottiyaawaa oothanaw koyyiita. I kaseppe doommiide, shemppuwaa wodheeddawaa; tumatethay aani baynna diraw, tumatethaakko shiiqi erenna. I wordduwaa haasayiyaa wode, bareppe haasayee; ayissi gooppe, I worddanchchaanne qassi worddookka aawuwaa.

⁴⁵ Shin Taani tumuwaa haasayiyaa diraw, hinttenttu Taana ammanikkita.

⁴⁶ Hintteppe Taana nagaraa oothishshin be7aaddi gaanaw danddayiyaawe oonee? Taani tumuwaa haasayiyaawaa gidoppe, Taana ayissi ammanikkitee?

47 Xoossaa asa gideedda uray Xoossay giyaawaa sisee; hinttenttu Xoossaa asa gidenna diraw, Xoossay giyaawaa sisikkita” yaageedda.

Yesuusi Abraahaamoppe Kasennakka De7ee

48 Ayihudatuu zaariide, “Nuuni neena, ‘Neeni Sammaariyaa asa; neenan iita ayyaanay de7ee’ giidde bayizzeeddoo?” yaageeddino.

49 Yesuusi untuntta, “Ta bolla iita ayyaanay baawa. Taani Ta Aabba bonchchay; shin hinttenttu Taana kawushshiita.

50 Taani Ta huuphiyassi bonchchuwaa kooyikke; hewaa Taw koyyiyaawenne pirddiyaawe de7ee.

51 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani tamaarissiyaawaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna” yaageedda.

52 Ayihudatuu zaariide, “Ne bolla iita ayyaanay de7iyaawaa nuuni ha77i ereedo. Abraahaame hayqqeedda; nabatuu hayqqeeddino; shin neeni, ‘Ta qaalaa naagiyaa ooninne ubbakka hayqqenna’ yaagaa.

53 Neeni hayqqeedda nu aawuwaa Abraahaamoppe daray? Nabatuu qassi hayqqeeddino. Neeni neena oona gaade qoppay?” yaageeddino.

54 Yesuusi, “Taani Taana bonchchooppe, Ta bonchchuu mela; hinttenttu nu Xoossaa giya Ta Aabbu Taana bonchchee.

55 Hinttenttu A erana dhayooppekka, Taani A eray. Taani A erikke gooppe, hinttenttuwaadan worddo giday; shin Taani A eray; qassi A qaalaakka naagay.

56 Hinttenttu aawuu Abraahaame, Ta yuussaa wodiyaa be7anaw laamoteedda; be7iidekka nashetteedda” yaageedda.

57 Ayihudatuu zaariide A, “New haray atto ishatamu laythaa kumibeennawe Abraahaama be7aaddii?” yaageeddino.

58 Yesuusi untuntta, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Abraahaamo yelettanaappekka kase Taani Taana” yaageedda.

59 Hewaa diraw, untunttu Yesuusa caddanaw shuchchaa akkeeddino; shin Yesuusi untuntuppe geemettiide, Geeshsha Golliyaappe beedda.

9

Yesuusi Qooqa Gidiide Yeletteedda Bitaniyaa Patheedda

1 Yesuusi biidde, yelettoodeppe qooqa gidiide de7iya itti bitaniyaa be7eedda.

2 Yesuusa kaalliyawanttu Yesuusa, “Tamaaris-siyaawooo, ha bitani qooqa gidiide yelettanaadan, nagaraa ootheeddawe oonee? I ootheeddeyee? Woy A yeleeddawantu ootheeddinoo?” yaagiide ochcheeddino.

3 Yesuusi, “Xoossa qoqaa kiiyaa A bollan qonccana mala qooqeeddappe attin, I woy A daayanne A aabbu nagaraa oothibeykkino.

4 Nuuni sa7ay qammennaan de7ishshin, Taana kiiitteeddawaa oosuwaa oothanaw bessee. Ooninne oothanaw danddayenna qammay yee.

5 Taani alamiyaan de7aadde alamew poo7o” yaageedda.

⁶ Yesuusi hewaa giide, sa7an cuchcheedda; bare cuchchaani guutha urqqaa shugissiide, he urqqaani qooqa bitaniyaa ayfiyaa okkiide,

⁷ “Baade Saliihooma giya dagatteedda haathaan ne ayfiyaa meecca” yaageedda. “Saliihooma” giyaawe “Kiitteteeddawaa” guussaa. Hewaa diraw, bitani biide, bare ayfiyaa meecettiide, xeeliidde simmeedda.

⁸ Bitaniyaa shooratuunne bitani kase woossishshin be7eedda asay, “Hawe uttiide woossiyaa bitaniyaa gidenneyee?” yaageeddino.

⁹ Qassi amareedawanttu, “Hawe aattennee” yaageeddino.

Harantu qassi, “Tuytti, hawe A malatiyaawappe attin, A gidenna” yaageeddino.

Shin bitani, “Taani aattee” yaageedda.

¹⁰ Unttunttu bitaniyaa, “Yaatina, ne ayfi waani xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

¹¹ I zaariide, “Yesuusa geetettiyyaa bitani guutha urqqaa shugissiide, ta ayfiyaa okkiide, ‘Saliihooma geetettiyyaa dagatteedda haathaani baade ne ayfiyaa meecetta’ yaageedda. Taani baade meecettaade xeellaaddi” yaageedda.

¹² Unttunttu A, “I haqan de7ii?” yaagiide oochcheeddino.

Bitani, “Taani erikke” yaageedda.

¹³ Unttunttu kase qooqiide xeelleedda bitaniyaa Parisaawatuwakko afeeddino.

¹⁴ Yesuusi urqqaa shugissiide, bitaniyaa ayfiyaa patheedda gallassay Sambbata gallassaa.

¹⁵ Hewaa diraw, bitani waani xeelleeddentonne Parisaawatuu A gujiide oochcheeddino. Bitani untunttussi, “I ta ayfiyan guutha urqqaa

wotheedda. Ta ayfiyaa meecettaade ha77i xeel-laaddi” yaageedda.

¹⁶ Parisaawatuwaappe ittu ittuu, “Hawaan ootheedda bitani Sambbataa higgiyaa naagenna diraw, Xoossa mataappe yibeenna” yaageeddino.

Shin haranttu, “Nagaranchcha asay hawaa mala wolqqaama malaataa waani oothanaw danddayii?” yaagiide untunttu barenttu gidduwan shaaketteeddino.

¹⁷ Hewaa diraw, Parisaawatuu bitaniyaa itti kaalla gujiide, “I ne ayfiyaa dooyyeedda diraw, aabaa waagay?” yaageeddino.

Bitani, “I nabiyaa” yaageedda.

¹⁸ Ayihudatuu he xeelleedda bitaniyaa aattonne aawuwaa xeesiide oochchana gakkanaw, bitani qooqa gideeddawaanne ha77i I xeelliyaawaa ammanibeykkino.

¹⁹ Ayihudatuu A aattonne aawuwaa, “Hintenttu, ‘Qooqa gidiide yeletteedda’ giya hintenttu na7ay hawee? Yaatina, ha77i waaniide xeelleeddee?” yaagiide oochcheeddino.

²⁰ Bitaniyaa daayanne aawuu, “Hawe nu na7aa gideeddawaanne qooqa gidiide yeletteeddawaa nuuni ereetto.

²¹ Shin ha77i I waani xeelleeddento, nuuni erokko; woy A ayfiyaa ooni patheeddento, nuuni erokko. A oochchite; I donzza asa; barebaa haasayanaw danddayee!” yaageeddino.

²² Bitaniyaa daayanne aawuu Ayihudatoo yayyeedda diraw, hewaa geeddino; ayissi gooppe, Ayihudatuu Yesuusi Kiristtoosa yaagiide markkattiyaa uray de7ooppe, he uraa Ayihuda

woosa golliyaaappe kessanaw kaset qofaa
qachchi wotheeddino.

²³ A daayanne aawuu, “I donzza asa; A
oochchite!” geeddawe hawaassa.

²⁴ Hewaa diraw, qooqa gidiide yeletteedda bi-
taniyaa untunttu laa7enthuwaa xeesiide, “Xoos-
saa galata; ha bitani nagaranchcha gidiyaawaa
nuuni ereetto” yaageeddino.

²⁵ Bitani, “I nagaranchcha gidiyaawaanne, gi-
dennawaa erikke; taani qooqa gidiyaawaanne
ha77i xeelliyaawaa he ittiba eray” yaageedda.

²⁶ Unttunttu zaariide bitaniyaa, “I new aaya
ootheeddee? I ne ayfiyaa wooti patheeddee?”
yaageeddino.

²⁷ I untuntta, “Taani hinttenttussi odaaddi; sis-
ibeeykkita. Ayissi laa7enthuwa sisanaw koyyi-
itee? Hinttekka Yesuusa kaalliyaaawantta gid-
danaw koyyiitee?” yaageedda.

²⁸ Unttunttu A boriidde, “Neeni he bitaniyaa
kaalliyaaawaa; nuuni Musa kaalliyaaawantta.

²⁹ Xoossay Musessi haasayeeddawaa nuuni
ereetto; shin ha bitaniyaa gidooppe, I haqappe
yeeddenttonne nuuni erokko” yaageeddino.

³⁰ Bitani, “I haqappe yeeddenttonne hinttenttu
erennawe maalalissiyaawaa; shin I ta ayfiyaa
patheedda!

³¹ Xoossaw yayyiya uraynne Xoossay
koyyiyaawaa oothiyaa uray de7ooppe,
he uraabaa Xoossay sisiyaawappe attin,
nagaranchchatuwaabaa sisenna.

32 Qooqa gidiide yeletteedda asaa ayfiyaa ooninne pathina, sa7ay medhettoodeuppe doommina, sisetti erenna.

33 Ha bitani Xoossaappe yibeennawaa gidintto, ittibaanne oothanawukka danddayenna” yaageedda.

34 Unttunttu zaariide aw, “Neeni nagaraan yelettaade dicceeddawe nuuna tamaarissanaw koyyay?” yaageeddino; Ayihuda woosa golliyaaappe kare A kesseeddino.

Wozanaa Qooqatethaa

35 Unttunttu bitaniyaa kare kesseeddawaa Yesuusi siseedda; Yesuusi bitaniyaa demmiide, “Asa Na7aa ammanay?” yaageedda.

36 Bitani Yesuusa, “Godaw, taani A ammananaadan I oonee? Taw odarikkii!” yaageedda.

37 Yesuusi bitaniyaa, “Neeni A be7aadda; ha neenanna haasayiyaawekka A” yaageedda.

38 Bitani zaariide, “Godaw, ammanay” yaagiide Yesuusaw goyinneedda.

39 Yesuusi, “Qooqatuu xeellana malanne xeeliyaawantu qooqana mala, taani pirddanaw ha sa7aa yaaddi” yaageedda.

40 Aananna de7iya amareedda Parisaawatuu hewaa sisiide, “Nuunikka qooqeyee?” yaagiide oochcheeddino.

41 Yesuusi, “Hinttenttu qooqa gideeddento, hinttenttussi nagaraa gidenna; shin ha77i hinttenttu, ‘Nuuni xeelleetto’ yaagiita; hinttenttu nagaaranna de7iita” yaageedda.

10

Yesuusi Lo77o Henthanchchaa

¹ Yesuusi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; dorssaa sikkwaa penggiyanna gelennaan harasaanna geliyaa ooninne kaysuwaanne paanuwaa.

² Shin penggiyanna geliyaawe dorssaa heem-miyaa asaa.

³ Penggiyaa naagiyaaawe aw penggiyaa dooyyee; dorssatuukka A kooshshaa sisana; I bare dorssatuwaa unttunttu sunthan sunthan xeesiide, kare kaalethana.

⁴ I barewantta kare keseeddawaappe guyyyian, unttunttuppe sinthanna hametee; unttunttukka A kooshshaa eriya diraw, A kaalliino.

⁵ Hara uraa kooshshaa unttunttu erenna diraw, aappe baqtatanaappe attin, A geeduwaa kaal-likkino” yaageedda.

⁶ Yesuusi unttunttussi ha leemisuwaa odedda; shin I unttunttussi ay odinttonekka unttunttu akeekibeykkino.

⁷ Yesuusi qassikka unttunttussi, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; taani dorssatoo geliyaa penggiyaa.

⁸ Taappe kase yeedda ubbay kayisuwaanne paanuwaa; shin dorssatuu unttunttu giyaawaa sisibeeyikkino.

⁹ Penggi taana; taanan geliyaa ooninne attanawaa. I gelananne kesana; qassi lo77o maatay de7iyaa sa7akka demmanawaa.

¹⁰ Kayisuu wuu77anaw, wodhanawunne dhayissanaw yiyaawaappe attin, harabaw

yeenna; taani unttunttussi de7uu de7ana malanne kumiide palahana mala yaaddi.

¹¹ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; dorssaa loythi heemmiyaawe he dorssatuwaa diraw hayqqee.

¹² Miishshaa akkiide heemmiyaa uray walliyyaa yiyaawode be7iide, dorssatuwaa yeggi bashiide baqatee. Ayissi gooppe, dorssatuu aawantta gidikkino; qassi ikka dorssatuwaa heemmiyaawa gidenna. Hewaa diraw, dorssatuwaa oyqqeenne laalee.

¹³ Shaluwaa akkiide heemmiyaawe bare shaloo heemmiyaa dirawunne dorssaabay A qofethenna diraw, dorssatuwaa aggiide baqatee.

¹⁴⁻¹⁵ “Taani dorssaa loytha heemmiyaawa; Ta Aabbu Taana eriyawaadan, Taanikka qassi Ta Aabba eray. Hewaadankka, Taani Ta dorssatuwaa eray; Ta dorssatuukka Taana eriino. Qassi Taani Ta dorssatuwaa diraw, hayqqanaw koyyaaddi.

¹⁶ Ha sikkwan baynna hara dorssatuukka Taw de7iino. Taani unttunttakka ahanaw bessee. Qassi unttunttu Ta kooshshaa sisana; itti wudii de7ana; heemmiyawekka ittuwa gidanawaa.

¹⁷ “Taani Ta shemppuwaa zaaraadde akkana mala, aathaade immanaw koyyiyaa diraw, Ta Aabbu Taana siiqee.

¹⁸ Taani dosaade Ta shemppuwaa aatha immiyaawaappe attin, Taappe ooninne akkenna. Taw Ta shemppuwaa aatha immiyaa maatay de7ee; qassi zaaraadde akkanawukka maatay de7ee. Taani ha azazuwaa Ta Aawuwaappe akkaaddi” yaageedda.

19 He haasayaa diraw, Ayihudatuwaan gidduwaan qassikka shaakuu medhetteedda.

20 Unttunttuppe dariya baggay, “Aani xalahii de7ee! I gooyee! A haasayaa ayissi sisiitee?” yaageeddino.

21 Haratuu qassi, “Xalahii oyqqeedda asay hawaadan haasayenna; xalahii qooqa asaa ayfiya xeelissanaw danddayiiyee?” yaageeddino.

Yesuusi Ixetteedda

22 Yeerusalaamen Geeshsha Golliyaa anjisseedda gallassaa hassayissiyaa Baalay gakkeedda; sa7ay he wode balguwa.

23 Yesuusi Geeshsha Golliyaan Solomona baranddaan, yaanne haanne hamettee.

24 Ayihudatuu Yesuusa matan yuuuyyi aadhdhlide, “Neeni nuuna awude gakkanaw sidhissaadde wothanii? Neeni Kiristtoosa giddoppe, nuussi geeshshaade oda” yaageeddino.

25 Yesuusi untunttussi zaariide, “Taani hinttenttussi odaaddi; shin Taana ammanikkita; Taani Ta Aabbu sunthan oothiyaa kiitay Tabaa markkattee.

26 Shin hinttenttu Ta dorssaa gidenna diraw ammanikkita.

27 Ta dorssatuu Ta kooshshaa sisiino; Taani untuntta eray; untunttukka Taana kaalliino.

28 Taani untunttussi medhinaa de7uwaa immay; qassi untunttu ubbakka hayqqikkino. Ooninne Ta kushiyaappe untuntta wothi akkanaw danddayenna.

29 Untuntta Taw immeedda Ta Aabbu ooppenne * aadhdhee; ooninne Ta Aabbu

* **10:29 ooppenne:** Ubbaappe guussaa.

kushiyaappe unttuntta wothi akkanaw
danddayenna.

³⁰ Tanne Ta Aabbu ittuwa” yaageedda.

³¹ Ayihudatuu Yesuusa caddanaw qassikka
shuchchaa dentheeddino.

³² Yesuusi unttuntta, “Taani oothanaw Ta
Aabbu Taw immeedda daro lo77o oosuwaa
hinttentta bessaaddi; hewanttuppe haqawantu
diraw, Taana shuchchan caddanaw koyyiitee?”
yaageedda.

³³ Ayihudatuu zaariide, “Nuuni neena lo77o
oosuwaa diraw, shuchchan caddanaw koyyokko;
shin neeni Xoossaa bolla boriyaa qaala
haasayiyaa dirawunne qassi asaa gidaadde ne
huuphiyaa Xoossaa ootheedda diraw, caddanaw
kooyeetto!” yaageeddino.

³⁴ Yesuusi zaariide, “Hinttenttu higgiyan Xoos-
say, ‘Hintte xoossatuwaa’ geeddawe xaafettibeen-
nee?

³⁵ Xoossaa Maxaafatuwaa laammanaw dand-
dayettenna; Xoossay bare qaalay yeedda asatuu,
‘xoossatuwaa’ giide xeeseeddawaa gidooppe,

³⁶ Taani, ‘Taani Xoossaa Na7aa’ geedda diraw,
Ta Aabbu anjiide, sa7aa kiitteedda Taana, ‘Xoos-
saa bolla boriyaa qaala haasayaa’ yaagiitee?

³⁷ Taani Ta Aabbu oothiyaawaa oothana dhay-
ooppe, Taana ammanoppite.

³⁸ Shin Taani oothiyaawaa gidooppe, haray atto
hinttenttu Taana ammanana dhayooppekka, Ta
Aabbu Taanan de7iyaawaanne Taanikka Ta Aab-
bun de7iyaawaa eranaadaaninne akekanaadan,
Ta oosuwaa ammanite” yaageedda.

³⁹ Qassikka unttunttu A oyqqanaw koyyeed-dino; shin I unttunttuppe kessi akkiide beedda.

⁴⁰ Yohaannisi kase xammaqiyaasa Yorddaanoosa Shaafaappe hefintha Yesuusi pinniide, yaani de7eedda.

⁴¹ Daro asay Yesuusakko yiide, “Yohaannisi wolqqaama malaata oothibeenna; shin I ha bitaniyaabaa haasayeeddabay ubbay tuma” yaageeddino.

⁴² Yaani daro asay Yesuusa ammaneedda.

11

Ali7aazara Hayquwaa

¹ Biitaaniyaa giya qeeri katamaan Ali7aazara giya itti bitani harggeedda; he katamay Mayraamanne izi michchatta Martta de7eedda katamaa.

² Godaa gediya shittuwaa okkaade, bare binnanaan A gediya qucceeddawunna he Mayraamo; harggeeddawe qassi izi ishaa Ali7aazara.

³ Hewaa diraw, michchatuu, “Godaw, neeni si-iqiyawa harggeedda” giide Yesuusaw kiitteed-dino.

⁴ Yesuusi hewaa siseedda wode, “Taani Xoossaa Na7ay harggiyaa gaasawan bonchchettana mala, Xoossaa bonchchuwaassi ha harggii Ali7aazara oyqqeeddappe attin, wodhiyaa harggiyaa gidenna” yaageedda.

⁵ Yesuusi Martto, izi michchattonne Ali7aazara siiqee;

⁶ Ali7aazar harggeeddawaa Yesuusi siseedda wode, bare de7iya sa7an laa77u gallassaa peesheeda.

7 Hewaappe guyyiyan, Yesuusi barena kaalliyaaawantta “Laa7enthuwaa Yihudaa gadiya boytte” yaageedda.

8 Yesuusa kaalliyaaawantu zaariide, “Tamaaris-siyaawoo, guutha wodiyapape kase Ayihudatuu neena shuchchan caddanaw koyyeeddino; qas-sikka yaa baanii?” yaageedda.

9 Yesuusi, “Itti gallassan tammanne laa77u saati de7enneeyee? Gallassi hamettiya asay dhubet-tenna; ayissi gooppe, I ha sa7aa poo7uwaa be7ee.

10 Shin qamma hamettiya uray de7ooppe, poo7uu aani baynna diraw, dhubettee” yaageedda.

11 Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, qassikka untuntussi, “Nu dabbu Ali7aazar gemi77isheeda; shin gemi77ishuwaappe A denthanaw Taani bay” yaageedda.

12 Yesuusa kaalliyaaawantu zaariide, “Godaw, I gemi77isheeddawaa gidooppe, aw lo77anawaa” yaageedda.

13 Ali7aazar hayqeeddawaa Yesuusi odedda; shin Ali7aazar gemi77ishiide giseeddawaa odedda giide, untunttu qoppeeddino.

14 Hewaa diraw, Yesuusi geeshshiide untuntta, “Ali7aazar hayqeedda.

15 Hinttenttu ammanana mala, taani he sa7an de7ennawoo, hinttenttu diraw nashettay. Shin denddite; aakko boytte” yaageedda.

16 Hewaappe guyyiyan, manttiyaa geetettiya Toomaasi bare laggethatuwaa Yesuusa kaalliyaaawantta, “Yesuusanna hayqqanaw nuunikka qassi boytte!” yaageedda.

Yesuusi, Dendduwaanne De7uwaa

¹⁷ Yesuusi gakkiya wode, Ali7aazaraw moogettoodeppe oyddu gallassa gideeddawaa demmeeda.

¹⁸ Biitaaniyaa katamay Yeerusalaameppe heezzu kilo miitiriyaa keenaa haakkee.

¹⁹ Daro Ayihudatuu Marttonne Mayraamo unttunttu ishay hayqqeeddawoo menthethanaw yeeddino.

²⁰ Martta Yesuusi yeeddawaa sisaadde, A mokkanaw kessaaddu; shin Mayraama gollen attaaddu.

²¹ Martta Yesusa, “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishay hayqqenna.

²² Shin neeni woossiyaawaa ay gidooppenne, Xoossay new haray atto ha77ikka immanawaa taani eray” yaagaaddu.

²³ Yesuusi, “Ne ishay hayquwaappe denddana” yaageedda.

²⁴ Martta, “Wodiyaa wurssethaan * dendduwaa gallassi, I hayquwaappe denddanawaa taani eray” yaagaaddu.

²⁵ Yesuusi iziw, “Taani dendduwaanne de7uwa; Taana ammaniyyaa uray haray atto, hayqqoppekka de7uwan de7anawaa.

²⁶ Qassi de7uwan de7iya uraynne Taana ammaniyyaa uray ubbay ubbaakka hayqqenna; hewaa neeni ammanay?” yaageedda.

²⁷ Martta zaaraadde, “Godaw, E taani ammanay; neeni Xoossaa Na7aa, sa7aa yaanaw

* **11:24 Wodiyaa wursethaan:** Xoossay asaa zerethaa ubbaa pird-daw shiishhiyaa wode guussaa.

de7iya Kiristtoosa gidiyaawaa taani ammanay” yaagaaddu.

²⁸ Martta hewaa geeddawaappe guyyiyan, baade bare michchattiw geeman xeessaade, “Tamaarissiyaawe yiide, neena koyyee” yaagaaddu.

²⁹ Mayraama hewaa siseedda wode, elleela dendda eqqaade Yesusakko baaddu.

³⁰ Yesuusi Martta A mokkeedda sa7an de7eeppe attin, biro qeeri katamaa gakkibeenna.

³¹ Mayraamo menthethiidde, gollen izinna de7iya Ayihudatuu, iza ellekka denda eqqaade kare kesiyaawaa be7iide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaa baade yaani yeekkanaw hanaw yaagiide, izo kaalliide keseeddino.

³² Mayraama Yesuusi de7iyaasaa baade Yesuusa be7eedda wode, A gediyabollan kunddaaddu; “Godaw, neeni hawaan de7eeddawaa gidintto, ta ishay hayqqenna shin!” yaagaaddu.

³³ Yesuusi iza yeekkiyaawaanne qassi izinna yeedda Ayihudatuukka yeekkiyaawaa be7iide, bare wozanaan daro seeletteedda; qassi tookki shemppeedda.

³⁴ Unttuntta, “Haqan moogeedditee?” yaagiide oochchina, “Godaw, yaade be7a” yaagiide zaa-reedino.

³⁵ Yesuusi afoxceedda.

³⁶ Hewaa diraw, Ayihudatuu, “Ali7aazara I ay keenaa siiqintto be7ite!” yaageeddino.

³⁷ Shin untunttuppe ittu ittu, “Hawe qooqa bitaniyaa xeelisseeddawe ha bitani hayqqennaadan udanaw danddayenne?” yaageeddino.

Yesuusi Ali7aazara Hayquwaappe Dentheedda

38 Yesuusi qassikka wozanaappe qarettiide, Ali7aazar moogetteedda duufuwaakko beedda; he duufuu gonggoluwaa gidiide shuchchan qum77etti utteedda.

39 Yesuusi, “Shuchchaa diggite!” yaagiide azazeedda.

Hayqeedda bitaniyaa michchatta Martta, “Godaw, I hayqqodeppe oyddu gallassa gideedda diraw, ha77i xinqqanawaa!” yaagaaddu.

40 Yesuusi Martto, “Ammaniyaawaa gidooppe, neeni Xoossaan bonchchuwaa be7anawaa Taani new odabeykittaa?” yaageedda.

41 Unttunttu shuchchaa dentheeddino; Yesuusi saluwaa pude xeelliide, “Aawoo, Taani giyaawa neeni siseedda diraw, neena galatay.

42 Neeni ubba wode sisayaawaa Taani eray; shin hawaan yuuyyi aadhdiide eqqeedda asay neeni Taana kiitteeddawaa ammanana mala, hawaii Taani unttunttu diraw gay” yaageedda.

43 Yesuusi hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare qaala dhoqqu udiide, “Ali7aazaraa, haa kessa!” yaageedda.

44 Hayqeedda Ali7aazara kushiinne gedi shaluwaan qashetti uttiide A deemuuka afilan kametti utteeddawe kesina Yesuusi unttuntta, “Billii aggite! Bo!” yaageedda.

Kiristtoosa Bolla Maqquetteeddino

(Mat 26:1-5; Mar 14:1-2; Luq 22:1-2)

45 Hewaa diraw, Mayraamikko yeedda Ayihudatuwaappe coratuu Yesuusi ootheeddawaa be7iide, A ammaneeddino.

46 Shin unttunttuppe ittu ittuu Parisaawatuwaakko biide, Yesuusi ootheed-dawaa unttunttussi odeddino.

47 Hewaappe guyyian, qeesatuwaa kaappatu-unne Parisaawatuu yaa7aa shiishshiide, “Ha bitani daro wolqqaama malaataa oothiyaa diraw, aaya oothanee?

48 Nuuni A co77u giide, aggooppe, asay ubbay A ammananawaa; qassi Roome gadiya asatu yiide, nu Geeshsha Golliyaanne nu asaa dhayissana” yaageeddino.

49 Unttunttuppe ittu Qayaafaa giyaa, he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gideeddawe, “Hinttenttu aynne erikkita!

50 Asay ubbay dhayiyawaappe asa ubbaa diraw, itti asay hayqqiyaawe lo77a gidiyaawaa hinttenttu akeekite?” yaageedda.

51 I hewaa bareppe gibeenna; shin he laythi qeesatuwaa ubbatuwaa kaappo gidiyaa diraw, Yesuusi Ayihuda asaa diraw hayqqanaw bessiyawaa Nabii odedda.

52 Qassi Yesuusi Ayihuda asaa xalalaw hayqqenna; shin laaletti de7iya Xoossaa naanaa ittuwaa udi shiishshanaw hayqqanawaa.

53 He gallassaappe doommiide, unttunttu A wodhanaw maqqetteeddino.

54 Hewaa diraw, Yesuusi Ayihudatu gidduwaan qoncciyaan yaa haa hamettibeenna; shin mela biittaa gaxaan de7iya gadiya, Efireema geetettiyya katamaa beedda. Barena kaalliyawanttunna hewaan takkeedda.

55 Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassay mateedda; qassi daro asay barena geeshshanaw,

Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kase dumma dumma saappe Yeerusalaame beedda.

56 Unttunttu Yesuusa koyyiino; Geeshsha Golliyaan eqqiide, “Ayaa qoppiitee? Paasigaa bonchchiyaasaa Yesuusi yeennee?” yaagiide ittu ittuwaa ochcheeddino.

57 Qassi qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yesuusa qachchanaw, I de7iyaasaa eriyaawe ooninne barenttoo odana mala azazeeddino.

12

Yesuusa Shittuwaa Okkeedda Mishiratto (Mat 26:6-13; Mar 14:3-9)

1 Paasigaa bonchchiya gallassaappe usuppu gallassaa kasetiide, Yesuusi I hayquwaappe den-theedda Ali7aazar de7iya Biitaaniyaa giya kata-maa beedda.

2 He sa7an unttunttu aw kawuwaa katheeddino; Ali7aazar aananna uttiide ittippe miyaawanttu giddon utti de7ishshin, Martta kawuwaa gisha mizaaddu.

3 Mayraama daro shalluwaan zali77ettiya itti xaarimusiyaa gidiya narddoosa geetettiya geeshsha shittuwaa ahaade, Yesuusa gediya okkaade bare binnanaan A gediya quccaaddu; golliya ubbay shittuwaa sawuwaan toshikku gee.

4 Shin Yesuusa kaalliyaawanttuppe ituu, Yesuusa aathi immanawe, Yihudaa Asqqorootu,

5 “Ha shittuu heezzu xeetu diinaariyaani zali77ettina, ayaassi hewe hiyyeesaw imettennee?” yaageedda.

6 I kayisuwaan gideedda diraw, hewaa geed-dappe attin, hiyyeesaw qarettiide gibeenna; I mi-ishshaa qarcciitiyaa oyqqiyaawaa gidiyaa diraw, ubba wode aappe barew akkeedda.

7 Yesuusi, “Ha shittuwaa Taani moogettiyaa gallassay gakkanaw iza ayaw minjanee? Izo aggite.

8 Hiyyeesatuu ubba wode hinttenanna de7ana; shin Taani ubba wode hinttenaana de7ikke” yaageedda.

9 Ayihudatuwaappe daro asay Yesuusi Biitaaniyan de7iyaawaa sisiide, yaa beedda; unttunttu Yesuusa be7ana gishsha xalalaw gidennaan, I hayquwaappe dentheedda Ali7aazarakka be7anaw beeddino.

10 Hewaa diraw, qeesatuwaan kaappatuu Ali7aazarakka qassi wodhanaw maqqetteeddino.

11 Ayissi gooppe, Ali7aazara gaasuwaan daro Ayihudatuu barena kaalethiyyawantta aggiide, Yesuusa ammaniino.

*Yesuusi Bonchchuwan Yeerusalaame Geleedda
(Mat 21:1-11; Mar 11:1-11; Luq 19:28-40)*

12 Wonttetha gallassi Paasigaa bonchchiyaassaa yeedda daro asay Yesuusi Yeerusalaame biyaawaa siseedda.

13 Yaatiide zambbaa haythaa oyqqiide, * A mokkanaw keseeddino. Barenttu kooshshaa dho-qqu udiide,

“Xoossay galatetto!

Xoossaan sunthan yiyyaa Israa7eeliyyaa kaatii anjetteeddawaa!”

12:8 Zar 15:11   * **12:13** *zambbaa haythaa oyqqiide:* Hawe Ayihuda asay eretteedda asaa mokkiyaa wogaa.

yaageeddino.

14-15 Xoossaa Maxaafay,

“Xiyoone katamaw, yayyoppa!

Be7a, ne kaatii hare maraa bolla uttiidde yee”
giyawaaddan, Yesuusi hare maraa demmiide, A
toggeedda.

16 Yesuusa kaalliyawanttu hewaa kase akeek-
ibeykkino; shin Yesuusi bonchchetteeddawaappe
guyyiyaan, Xoossaa Maxaafay hewaa ubbaa geed-
dawaanne qassi untuntukka hewaa ubbaa Yesu-
usaw ootheeddawaa hassayeeddino.

17 Ali7aazar moogetteedda gonggoluwaappe
Yesuusi A xesiide, hayquwaappe dentheedda
wode, Yesuusanna de7iya daro asay Yesuusaw
markkatteedda.

18 Daro asay A mokkanaw kesseeddawe, I he
wolqqaama maalaliyaawaa ootheedda diraassa.

19 Hewaa diraw, Parisaawatuu ittu ittuwaa,
“Hinttenttu aynne oothanaw danddayennawaa
be7iite! Be7ite, gade ubbay A geeduwa
kaalleedda” yaageeddino.

20 Paasigaa bonchchiya gallassi goyinnanaw
Yeerusalaame beeddawantu giddon itti itti Giri-
ike asatuu de7iino.

21 Unttunttu Galilila gadiyan Beetesayda geetet-
tiyya katamaappe yeedda Piliphphoosakko biide,
“Godaw, nuuni Yesuusa be7anaw koyetto” yaagi-
ide woosseeddino.

22 Piliphphoosi biide, Inddiraasaw odina
laa7atuukka biide, Yesuusaw odeddino.

23 Yesuusi unttunttussi hawaadan yaageedda; “Taani, Asa Na7ay, bonchchettiya saati gakkeedda.

24 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; itti zarggaa ayfatta biittaan wodhdhaade wooqqana dhayooppe, barekka attaw. Shin he zarggaa ayfatta wooqqooppe, daro ayfiyaa ayfaw.

25 Bare shemppuwaa siiqiyaa ooninne bayizzee; qassi bare shemppuwaa ha sa7an ixxiyaa ooninne medhinaa de7oo ashshee.

26 Ooninne Taw ooothooppe, Taana kaallanaw bessee; qassi Taani de7iya sa7an Taw oothiyaawekka de7anawaa. Taw oothiyaa oonanne, Ta Aabbukka A bonchchanawaa.

27 “Ha77i Ta shemppuu daro un77etteedda; yaatina waagoo? Taani, ‘Ta Aabboo, Taana ha saatattippe ashsharkki’ yaagoo? Tuytti, Taani ha saatiyaan yeeddawe hawaa diraassa.

28 Ta Aabboo, ne sunthaa bonchcha” yaageedda.

He wode saluwaappe, “Taani Ta sunthaa bonchchaaddi; qassikka gujjaade bonchchana” yaagiyaa qaalay yeedda.

29 He sa7an eqqeenda cora asay he qaalaasisiide, “Hewe guugunthaa” yaageedda.

Haranttu qassi, “Kiitanchchay aw haasayeedda” yaageeddino.

30 Yesuusi zaariide unttuntta, “Ha qaalay hinttenttu diraw yeeddawaappe attin, Ta diraassa gi-denna.

³¹ Ha sa7ay pirddettiyyaa wodii ha77a; ha sa7aa
† mooddiyaawe ha77i kare olettanawaa.

³² Qassi Taani masqqaliyaa bolla kaqettiyyaa
wode, asa ubbaa Taakko goochchhana” yaageedda.

³³ I hewaa geeddawe ay mala hayquwaa I
hayqqanenttonne unttuntta erissanaassa.

³⁴ Daro asay zaariide Yesuusa, “Nu higgii Kirist-
toosi medhinaw de7iyaawaa odee. Yaatina, neeni
waagaade, ‘Asa Na7ay masqqaliyaa bolla kaqt-
tana’ gay? He Asa Na7ay oonee?” yaageeddino.

³⁵ Yesuusi, “Poo7uu hinttenanna guutha
wodiyaa gami77annawaa. Hinttentussi
dhumenna mala, poo7uu de7ishshin, poo7uwaan
hamettite. Dhumaani hamettiyaa uray haqa
binttonne erenna.

³⁶ Poo7uwaa asa gidana mala, hinttentussi
poo7uu de7ishshin, poo7uwaa ammanite”
yaageedda.

Ayihudatuu Ammanennaan Ixxeedda Hanotaa

Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan,
biide unttunttuppe geemettedda.

³⁷⁻³⁸ I hewaa keena wolqqaama malaata un-
tuntuu sinthan ooothoppekka, nabiyyaa Isayaase,
“Godaw, nu markkatethaa ooni ammaneeddee?

Goday bare wolqqa oona besseedee?”
geeddawe tuma gidana mala, unttunttu A am-
manibeykkino.

³⁹⁻⁴⁰ Isayaase qassikka,

---

† **12:31** *ha sa7aa*: Guussay ha alamiyaa gidiide ha Yohaannisa mishiraachchuwaan de7iyaa ha sa7aa giyaawe ha sa7aa bolla de7iyaa asaanne unttunttu kahaa baressa udiide mooddiyaa iitaa ayyaanaa wolqqa bessee.   **12:34** Maz 110:4; Isa 9:7; Hiz 37:25;
Dan 7:14   **12:37-38** Isa 53:1

“Unttunttu ayfi xeellenna mala,
 unttunttu wozanaykka akekenna mala,
 unttunttu Xoossaakko simmina, I unttuntta pa-
 thenna mala,
 Xoossay unttunttu ayfiyaa qooqisseedda.
 Unttunttu wozanaa dammisseedda”
 geedda diraw, unttunttu ammananaw danddy-
 ibeyikkino.

⁴¹ Isayaase Yesuusa bonchchuwaa be7eedda
 dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, ‡
 hewaa geedda.

⁴² Hewaa gidinakka, haray atto Ayihudatu
 kaappatuwaappekka coratuu Yesuusa
 ammaneeddino. Shin Parisaawatuu barena
 Ayihudatuu woosa golliyaappe kessiino
 giide yayyeedda diraw, ammaneedda giide
 markkattibeykkino.

⁴³ Ayissi gooppe, unttunttu Xoossaaa sabaappe
 aathiide, asa sabaa siiqeeddino.

⁴⁴ Yesuusi bare qaalaa dhoqqu udiide
 yaageedda; “Taana ammaniyyaa ooninne Taana
 kiitteeddawaakka ammaniyyaawaappe attin, Ta
 xalalaa ammanenna.

⁴⁵ Taana be7iyaa ooninne Taana kiitteed-
 dawaakka be7ee.

⁴⁶ Taana ammaniyyaa ubbay dhumaani de7enna
 mala, Taani poo7uwaa gidaade sa7aa yaaddi.

⁴⁷ Ta qaalaa sisiide azazettenna uraa oonanne
 Taani pirddikke; ayissi gooppe, Taani alamiyaa

12:39-40 Isa 6:10   ‡ **12:41** Isayaase Yesuusa bonchchuwaa
 be7eedda dirawunne qassi aabaa haasayeedda diraw, Woy Isayaase
 Xoossaaa bonchchuwaa be7eedda dirawunne qassi Yesuusabaa
 haasayeedda diraw,

ashshanaw yeeddawaappe attin, pirddanaw yabeykke.

⁴⁸ Taana ixxiyaa oonanne qassi Ta qaalaat akkenna oonanne pirddiyaawe de7ee. Taani odeedda qaalay wurssethaa gallassi he uraa pirddana.

⁴⁹ Ayissi gooppe, Taani hawaa Taappe haasayabeykke; shin Taana kiitteedda Ta Aabbu Taani gaanawaanne haasayanawaa Taana azazeedda.

⁵⁰ Qassi A azazu medhinaa de7uwa ahiyaawaa Taani eray; hewaa diraw, Taani odiyaawe Ta Aabbu Taana oda giide odeeddawaa” yaageedda.

13

Yesuusi Bare Kaalliyaaawantu Gediyyaa Meecceeedda

¹ Paasigaa bonchchiya gallassay gakkanaappe kasetiide, ha sa7aappe shaakettiide, Aawuwaakko biya wodii gakkeeddawaa Yesuusi ereedda; ha sa7an de7iya barewantta ubba wode siiqeedda; wurssethay gakkanaw unttuntta siiqeedda.

² Yesuusinne kaalliyaaawantu kawuwaa miishshin, Simoona na7aa Yihudaa Asqqorootu Yesuusa aathi immanaadan, xalahii A qofissi wotheedda.

³ Yesuusi bare Aawuu ubbabaa A kushiyan wotheedawa, qassi Xoossa matappe I yeed-dawaanne, simmiide aakko baanawaa ereedda.

⁴ Yesuusi miyasaappe denddi eqqiide, bolla bagga mayuwaa qaari wothiide, poothaa bare xeessan danceedda.

⁵ Hewaaappe guyyiyan, haathaa meechnaa miishshaan tigiide, barena kaalliyaaawantu gediya meechnaanne bare xeessan danceedda pooxan qucussaa doommeedda.

⁶ Yesuusi Simooni Phexiroosakko yiina Phexiroose, “Godaw, neeni ta gediya meeccanaw hanayiyee?” yaageedda.

⁷ Yesuusi zaariide A, “Taani oothiyaawaa neeni ha77i erakka; shin guyyeppe eranaassa” yaageedda.

⁸ Phexiroose, “Neeni ta gediya ubbakka meeckakka!” yaageedda.

Yesuusi A, “Taani ne gediya meeccana dhayooppe, newunne Tawunne ittipetethay baawa” yaagiide zaareedda.

⁹ Simoona Phexiroose Yesuusa, “Godaw, yaatooppe, ta gediya xalalaa meeccoppa; ta kushiyaakka ta huuphiyaakka meeccal!” yaageedda.

¹⁰ Yesuusi zaariide, “Bollaa meecettidiggeedda uray ooninne gediyaappe harabaa meecettanaw koshshenna; aw ubbasaykka geeshsha. Qassi hinttentukka geeshsha; shin ubbay geeshsha gidikkita” yaageedda.

¹¹ Ayissi gooppe, Yesuusi barena aathi immana uray oonenttonne ereedda; I, “Hinttenttu ubbay geeshsha gidikkita” geeddawe hawaassa.

¹² Untunttu gediya meecceeddawaappe guyyiyan, Yesuusi bare mayuwaa mayyiide, baresaa guyye simmi bi uttiide unttunta yaageedda; “Taani hinttenttussi ootheeddawaa akeekiitee?

13 Hinttenttu Taana, tamaarissiyaawoonne Godaw giita; Taani he hinttenttu giyawaa gidiya diraw, loytheeddiita.

14 Taani hinttenttussi Godaanne hinttentta tamaarissiyaawaa gidaadde, hinttenttu gediya meecciyawaan gidooppe, hinttenttukka ittu ituwa gediya meeccanaw bessee.

15 Ayissi gooppe, Taani hinttenttussi ooheed-dawaadan, hinttenttukka oothana mala, hinttent-tussi leemisuwaa gidaaddi.

16 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; qoomay bare godaappe aadhuhenna. Qassi kiitetteedda uraykka barena kiitteeddawaappe aadhuhenna.

17 Hinttenttu hewaa eriide oothiyaawaa gi-dooppe anjjetteeeddawantta.

18 “Taani hinttenttoo ubbabaa haasayikke. Taani dooreeddawantta eray; shin Xoossa Maxaafay, ‘Taani barsseeddawe Ta kushiyaasat7eedda’ geeddawe tuma giddanaw bessee.

19 Hewe haniyaa wode Taani Taana * gidiyaawaa hinttenttu ammanana mala, hewe hananaappe kasettaade hinttenttussi hananawaa oday.

20 Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani kiittiya oonanne mokkiyaa uray taanakka mokkee; qassi Taana mokkiyaa ooninne Taana kiited-dawaa mokkee” yaageedda.

*Yesuusi Barena Aathi Immanawe Oonentto
Kasettiide Odeedda
(Mat 26:20-25; Mar 14:17-21; Luq 22:21-23)*

13:18 Maz 41:9   * **13:19** *Taani Taana:* Yoh 8:24 xeellite.

21 Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyiyan, bare wozanaan daro metootiide, “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana hintteppe ittuu aathi immanawaa” giide qoncciyaan odedda.

22 I oona haasayinttonne, kaalliyaa wanttussi ubbaakka erettennaan ixxina, ittuu ittuwa xeelleeddino.

23 Yesuusa kaalliyaa wanttuppe ittuu, Yesuusi siiqiyaawe, Yesuusa matan utteedda.

24 Hewaa diraw, Simoona Phexiroose he kaalliyaa awaa simi77iide, “I oona gintto, ane A oochcha” yaageedda.

25 Hewaa diraw, he kaalliyaa we Yesuusa haythaakko shiqiide, “Godaw, I oonee?” yaageedda.

26 Yesuusi zaariide, “Taani ukithaan cabbaa tushaade immiyaawe A” yaageedda. Qassi ukithaa menthi akkiide, cabbaa tushiide, Simoona na7aa, Yihudaa Asqqorootussi immeedda.

27 Yihuday ukithaa menthowaa akowaappe guyyiyan, Seexaanay elekka Yihudaan geleedda. Yesuusi A, “Neeni oothanawaa elleella ootha!” yaageedda.

28 Shin he sa7an utteeddawantuppe ooninne Yesuusi hewaa A ayissi geeddenttonne eribeenna.

29 Yihuday miishshaa qarcciitiyaa oyqqiyaa diraw, kaalliyaa wanttuppe ittu ittuu Yesuusi Yihudaa, “Paasigaa bonchchiya gallassaw barena koshshiyaawaa baade shamma woy hiyyeesaw mixuwaataa imma geedda” yaagiide qoppeed-dino.

30 Yihuday ukithaa menthowaa akkiide, elekka kare kesseedda; he wode sa7ay qamma.

Ooratha Azazuwaa

31 Yihuday kare keseeddawaappe guyyiyan, Yesuusi yaageedda; “Ha77i Taani Asa Na7ay bonchchettaaddi: Xoossaykka Ta bagganna bonchchetteedda.

32 Xoossay Ta bagganna, Asa Na7aa bagganna bonchchettooppe, I bare huuphew Taana Asa Na7aa bonchchanawaa; qassi I Taana elekka bonchchanawaa.

33 Ta naatoo, Taani hinttenanna daro wodiyaan gami77ikke. Hinttenttu Taana koyyana; shin Taani Ayihudatuwaa, ‘Taani biyaasaa hinttenttu baanaw danddayikkita’ geeddawaadan, hinttewukka ha77i oday.

34 Taani hinttentta ooratha azazuwaa azazay; ittu ittuwa siiqite. Taani hinttentta siiqeeddawaadankka, hinttenttu ittu ittuwa siiqana bessee.

35 Hinttenttu ittu ittuwaanna siigettooppe, Taana kaalliyawantta gidiyaawaa asay ubbay erana” yaageedda.

Phexiroose Kaddanawaa Yesuusi Kasetiide Odeedda

(Mat 26:31-35; Mar 14:27-31; Luq 22:31-34)

36 Simooni Phexiroose Yesuusa, “Godaw, neeni haqa bay?” yaageedda.

Yesuusi zaariide, “Taani biyaasaa neeni ha77i Taana kaallanaw danddayakka; shin guyyeppe kaallana” yaageedda.

³⁷ Phexiroose, “Godaw, taani neena ha77i kaallanaw ayissi danndayikkitaa? Taani ne diraw, hayqqanawukka giiga uttaaddi!” yaageedda.

³⁸ Yesuusi zaariide, “Ta diraw hayqqanaw ha77i tumu giiga uttaaddii? Taani new tumuwaa oday; kuttuu waassanaappe kase, neeni Taana heezzu gede kaddanaassa” yaageedda.

14

Yesuusi Aawuwaakko Afiyaa Ogiyaa

¹ Yesuusi kaalliyaawantta “Hinttenttu wozanay hirggoppo; Xoossaan ammanite; Taanankka ammanite.”*

² Ta Aabbu gollen daro sa7ay de7ee. Hewaa gidennentto, Taani hinttenttussi hewaa odikke; Taani hinttenttussi sa7aa giigissanaw bay.

³ Taani baade sa7aa giigisseeddawaappe guyyyian, Taani de7iya sa7an hinttenttukka de7ana mala, simma yaade hinttentta Taakko aakka afana.

⁴ Qassi hinttenttu Taani biya ogiyaa eriita” yaageedda.

⁵ Toomaasi, “Godaw, neeni biyaasaa nuuni erokko; ogiyaa waaniide eranaw danndayeetto?” yaageedda.

⁶ Yesuusi zaariide, “Ogii, tumuunne de7uu Taana; Ta baggannappe attin, ooninne Ta Aab-bukko baanaw danndayenna.

---

* ^{14:1} *Xoossaan ammanite; taanakka ammanite.* Xoossaan ammanuu hinttew de7ee guussay, Taanankka ammanuu de7ee guussaa.

⁷ Hinttenttu Taana eriyaawaa gidintto, Ta Aab-bakka erana; ha77ippe doommiide, hinttenttu A eriitanne qassi A be7eedda” yaageedda.

⁸ Piliphphoosi Yesuusa, “Godaw, Aawuwaa nuuna bessa; hewe nuussi gidanawaa” yaageedda.

⁹ Yesuusi zaariide yaageedda; “Piliphphoosaa, Taani hawaa keena wodiyaa hinttenanna de7inakka Taana erikkii? Taana be7eedda uray Aawuwaakkka be7eedda; yaatina, neeni waagaade, ‘Aawuwaa nuuna bessa’ gay?”

¹⁰ Taani Aawuwaa giddon de7iyaawaa qassi Aawukka Ta giddon de7iyaawaa neeni ammanikkii? Taani hinttenttussi odiyaa qaala Taani Taappe odikke; shin Ta giddon de7iya Aawuu bare oosuwaa oothee.

¹¹ Taani Aawuwaa giddon de7iyaawaanne qassi Aawukka Ta giddon de7iyaawaa Taana ammanite; hewe dhayooppe, Ta oosuwaabaw Taana ammanite.

¹² “Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taana ammaniyyaa uray Taani oothiyaa oosuwaa oothana. Taani Aawuwaakko biya diraw, he uray hawaappe aadhdhiyaa oosuwaa oothana.

¹³ Aawuu Na7aa gasuwan, Ta bagganna bonchchettana mala, Ta sunthan hinttenttu woossiyaa ubbabaa Taani hinttenttussi polana.

¹⁴ Hinttenttu Ta sunthan Taana ayaanne oochchooppekka, Taani polana.

*Yesuusi Ayyaana Geeshshaa Kiittanaw
Immeedda Hidootaa*

¹⁵ “Hinttenttu Taana siiqiyaawaa gidooppe, Ta azazuwaa naagana.

16-17 Taani Aawuwaa woossana; hinttenanna medhinaw de7ana mala, tumatethaa Ayyaanaa, hara menthethiyaawaa hinttenttussi I immana. Ha sa7ay he tumatethaa Ayyaana be7ennawaanne erennaawaa gidiyaa diraw, A akkanaw danndayenna; shin I hinttenanna de7iya dirawunne hinttenttu giddon de7ana diraw, hinttenttu A eriita.

18 “Taani hinttentta aawuunne aatta baynna yii7o naanaadan hintterekka aggabashikke; Taani simmaade hinttenttukko yaana.

19 Guutha wodiyapape guyyiyan, alamii Taana laa7enthuwa be7enna; shin hinttenttu Taana be7ana; Taani de7uwan de7iya diraw, hinttenttukka qassi de7uwan de7ana.

20 Taani Ta Aawuwaa giddon de7iyaawaanne hinttenttu Ta giddon de7iyaawaa, qassi Taani hinttenttu giddon de7iyaawaanne hinttenttu he gallassi erana.

21 “Ta azazuu A matan de7iya asay, qassi he azazuwaakka naagiyawe, I Taana siiqiyaa asa. Taana siiqiyaa asa Ta Abbukka siiqee; Taanikka A siiqay. Taani aw qonccana” yaageedda.

22 Yihudaa Asqqoroota gidenna Yihuday Yesu-usa, “Godaw, neeni ne huuphiya alamiyaa bessen-naan, nuuna bessana giyaawaa waagaade gay?” yaageedda.

23 Yesuusi, “Taana siiqiyaa ooninne Ta qaalaan naagee; Ta Aabbu A siiqanawaa; qassi Ta Aab-bunne Taaninne aakko yiide, aananna de7ana.

24 Taana siiqenna uray ooninne Ta qaalaazazettenna; hinttenttu sisiyaa qaalay Taana kiitteedda Aawuwaappe attin, Tawaa gidenna.

25 “Taani hinttenanna ittippe de7aadde hawaa hinttenttussi odaaddi;

26 shin Geeshsha Ayyaanay, menthethiyaawe, Aawuu Ta sunthan kiittanawe, hinttentta ubbabaa tamaarissanawaa. Taani hinttenttussi odeadda ubbabaakka hinttentta hassayisanawaa.

27 “Taani sarotethaa hinttenanna wothay; Ta sarotethaa hinttenttussi immay. Taani alamii immiya sarotethaa malaa immikke. Hinttenttu hirggoppitenne yayyoppite.

28 Taani hinttenttussi, ‘Taani bay; shin simmaade hinttenttukko yaana’ geeddawaa siseedita; hinttenttu Taana siiqeeddawaa gidinto, Taappe Aawuu dariya diraw, Taani Aawuwakko biyaawan hinttenttu nashettanitta.

29 Hewe haniyaa wode hinttenttu ammanana mala, hewe hanennaan de7ishshin, haananna kasetaaade Taani hinttenttussi odaaddi.

30 “Ha alamiyaa mooddiyaawe yiaya diraw, Taani hawaappe sinthan hinttenanna loytha haasayikke. Taana I aynne oothanaw danddayenna.

31 Shin Taani Aawuwaan siiqiyaawaa alamii eranaw bessee; qassi Taanikka Aawuu Taana azazeeddawaadan oothay. Denddi eqqite; hawaappe boytte.

15

Woyiniyaa Giya Turaw Tumu Anuu Yesuusa

1 “Taani woyiniyaa geetettiyyaa turaw tumu ano; goshshanchchay Ta Aabba.

² Ta giddon de7iya ayfiya ayfenna turaa maraa ubbaa I karee; ayfiya turaa maraa ubbay kase-waappe loythi ayfanaadan, he maraa xeeraa I ciggiide geeshshana.

³ Taani hinttenttussi ha77i odeedda qaalaa gaa-suwan, hinttenttu geeshsha.

⁴ Ta giddon de7ite; Taanikka hinttenttu giddon de7ana. Woyiniyaa turaa maray anuwaanna it-tippe de7ennaan dhayooppe, he maray barekka ayfiya ayfanaw danddayennawaadan, hinttent-tukka Ta giddon de7ennaan dhayooppe, ayfiya ayfanaw danddayikkita.

⁵ “Taani woyiniyaa turaw ano; hinttenttu he turaa maratuwaa. Ta giddon de7iya uray, Taanikka A giddon de7iya uray, daro ayfiya ayfana; ayissi gooppe, Taani baynnaan hintterekka aynne oothanaw danddayikkita.

⁶ Ta giddon de7enna uray turaa maraadan, karen yeggina meleeddawaa shiishshiide tamaan wothina, I eexxanawaa.

⁷ Hinttenttu Ta giddon de7ooppe, qassi Ta qaalaykka hinttenttu giddon de7ooppe, hinttenttu koyyeeddawaa ayaa gidinakka woossite; hinttenttu akkanita.

⁸ Hinttenttu daro ayfiya ayfooppenne qassi Taana kaalliyawantta gidooppe, hewan Ta Aabbu bonchchettanawaa.

⁹ Aawuu Taana siiqeeddawaadan, Taanikka hinttentta siiqaaddi; Ta siiquwan de7ite.

¹⁰ Taani Ta Aabbu azazuwaa naagaade A si-quwan de7eeddawaadan, hinttenttukka Ta aza-zuwaa naagooppe, Ta siiquwan de7anita.

¹¹ “Ta nashechchay hinttenanna de7ana

malanne, hinttenttu nashechchay kumentha gidana mala, Taani hawaa hinttenttussi odaaddi.

¹² Ta azazuu hawaa; Taani hinttentta siiqiyawaadan, hinttenttukka ittu ittuwanna siiqettite.

¹³ Bare shemppuwaa bare laggew aathiide im-miyaawaappe aadhdhiyaa siiquu oossinneekka baawa.

¹⁴ Taani hinttentta azazeedawaa ubbaa ooothooppe, hinttenttu Ta laggetuwaa.

¹⁵ “Ayllii bare goday oothiyaawaa erenna di-raw, Taani hinttentta hawaappe sinthaw ayl-latuwaa giikke; shin Taani hinttentta Ta lagge-tuwaa gaaddi. Ayissi gooppe, Ta Aawuwaappe siseedda ubbabaa Taani hinttenttussi odaaddi.

¹⁶ Taani hinttentta dooreeddawaappe attin, hinttenttu Taana dooribeykkita. Hinttenttu biide ayfiyaa ayfana malanne de7ana mala, Taani hinttentta sunthaaddi. Qassi Aawuukka hinttenttu Ta sunthan * woosseeddawaa ubbaa immana.

¹⁷ Taani hinttentta azaziyaawe hawaa; ittu it-tuwaanna siiqettite.

Yesuusi Ha Alami Ixxiyaawaa Odeedda

¹⁸ “Alami hinttentta ixxooppe, kasetiide Taana ixxeeddawaa akekite.

¹⁹ Hinttenttu alamiyaassa gideedento, alamii barewaadan hinttentta siiqana; shin Taani hinttentta alamiyaappe dooreeddawaappe attin, hinttenttu alamiyaassa gidikkita; alamii hinttentta ixxiyaawe hawaassa.

---

* **15:16 ta sunthan:** woy “Taana kaalliyawantta gidiyaa diraw”

²⁰ ‘Aylli bare godaappe darennna’ gaade Taani hinttenttussi odeeeddawaa hassayite. Unttunttu Taana yedersseeddawaa gidooppe, hinttenakka yederssana. Unttunttu Ta qaalaa naageeddawaa gidooppe, hinttenttu qaalaakkka naaganawantta.

²¹ Shin unttunttu Taana kiiitteeddawaa erenna diraw, ha ubbaa Ta gaasawan unttunttu hinttenttu bolla oothanawantta.

²² Taani yaade unttunttussi odennawaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidenna; shin ha77i unttunttu oothiyaa nagaraa gaasoyiyaawe baawa.

²³⁻²⁴ Taana ixxiyaawe Ta Aawuwaakka ixceedda. Ooninne oothibeenna oosuwaa unttunttu giddon Taani oothabeenabaa gidintto, unttunttussi nagaraa gidennaan attanawaa; shin ha77i unttunttu Taani ootheenda oosuwaa be7iide, Taanakka Ta Aawuwaakka ixseedino.

²⁵ Shin unttunttu higgiyan, ‘Taana coo ixseed-dino’ geetettiide xaafetteeddawe polettana mala, hawe haneedda.

²⁶ “Shin Aawuwaappe yiaya tumatethaa Ayyaanay menthethiyaawe yaanawaa. Taani Aawuwaappe hinttenttussi A yeddana; qassi I Tabaa markkattanawaa.

²⁷ Hinttekka qassi kaseppe doommiide, Taananna de7iya diraw, Tabaa markkattana.

16

¹ “Taani hawaa hinttenttu dhubettenna mala, hinttenttussi odaaddi.

² Unttunttu hinttentta barenttu Ayihuda woosa golliyaapape kessi yeddanawantta. Hewaa

bolla qassi hinttentta wodhiyaa uray Xoossaw oothiyaawaa aw malatiyaa wodii yaanawaa.

³ Unttunttu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawe Taananne Aawuwaa erenna diraassa.

⁴ Shin unttunttu hewaa hinttenttu bolla oothiyaawaa wodii gakkiya wode, Taani hinttenttussi odeeddawaa hinttenttu hassayana mala, Taani hinttenttussi hawaa odaaddi.

Geeshha Ayyaanaa Oosuwaa

“Taani hinttenanna de7iya diraw, koyro hewaa hinttenttussi odabeykke.

⁵ Shin ha77i Taani Taana kiitteeddawaakko bay; shin hintteppe ooninne, ‘Haqa bay?’ giide Taana oochchiywae baawa.

⁶ Shin Taani hawaa odeedda diraw, hinttenttu wozanaan daro kayyuu de7ee.

⁷ Shin Taani hinttenttussi tumuwaa oday; Taani biyaawe hinttenttussi lo77a. Ayissi gooppe, Taani baana dhayooppe, menthethiyaawe hinttentukko yeenna; shin Taani booppe, A hinttentukko yed-dana.

⁸ Qassi menthethiyaawe yiide, unttunttu nagaaraabaa, Xoossa xillotethaabaanne pirddaabaa ha sa7aa asay bayizzeedawaa bessanawaa.

⁹ Nagaraabay asay Taana ammanenna diraassa.

¹⁰ Xillotethaabaya qassi Taani Aawuwakko biya diraw, hinttenttu Taana laa7enthuwa be7ikkita.

¹¹ Xoossa pirddaabay qassi alamiyaa mood-diyaawe pirddetteedda diraassa.

¹² “Taani hinttenttussi odiyaabay darobay de7ee; shin ha77i hinttenttussi gelenna.

¹³ Tumatethaa Ayyaanay yiayaa wode, hinttentta tumatethaa ubbaakko kaallethanawaa. Ayissi

gooppe, I bare siseeddawaa odanaappe attin, bareppe aynne odenna. Qassi sinthappe yaanabaa hinttenttussi I odanawaa.

¹⁴ I Taana bonchchanawaa; ayissi gooppe, I Taw de7iyaawaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa.

¹⁵ Aawoo de7iyaabay ubbay Tawaa; menthethiyaawe Taw de7iyaabaappe akkiide, hinttenttussi odanawaa Taani geeddawe hawaassa.

Yesuusa Kaaliyaawantu Kayuu Nashechaw Laamettana

¹⁶ “Guutha wodiyAAPPE guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyAAPPE guyyiyan, hinttenttu Taana be7ana” yaageedda.

¹⁷ Yesuusa kaaliyaawanttuppe ittu ittuu barenttu giddon, “ ‘Guutha wodiyAAPPE guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyAAPPE guyyiyan, hinttenttu Taana be7anita; ayissi gooppe, Taani Aawuwaakko bay’ giyawe hewe waagiyaaawe?” yaageeddino.

¹⁸ “ ‘Guutha wodiyAAPPE guyyiyan’ giyawe waagiyaaawe? I ayissi haasayinttonne nuussi erettenna” yaageeddino.

¹⁹ Unttunttu barena oochchanaw koyyiyaawaa Yesuusi eriide, untuntta yaageedda; “Taani, ‘Guutha wodiyAAPPE guyyiyan, hinttenttu Taana be7ikkitta; qassi guutha wodiyAAPPE guyyiyaan, hinttenttu Taana be7ana’ geeddawoo hinttenttu ittu ittuwaa oochchiitee?

²⁰ Taani hinttenttussi tumuwaa oday. Hinttenttu yeekkananne kayyottana; shin ha alamii nashettana. Qassi hinttenttu kayyottana; shin hinttenttu kayyottowe nashechchaa gidanawaa.

21 Itti mishiratta na7aa yelana haniyaa wode, bare yeliyaa wodii gakkeedda diraw, oyqettaw; shin na7ay yeletteeddaawaappe guyyiyan, na7ay ha sa7an yeletteedda nashechchaa diraw, bare oythaan hassayukku.

22 Hewaa diraw, hinttenttukka hinttenttu wozanaan kayyottiita; shin Taani laa7enthuwa hinttentta be7ana; qassi hinttenttu wozanay loythi nashettana; hinttenttu nashechchaa ooninne hintteppe akkenna.

23 “He gallassi hinttenttu Taana aynne woos-sikkita. Taani hinttenttussi tumuwaa oday; hinttenttu Ta sunthan woossiyaawaa ubbaa Aawuu hinttenttussi immanawaa.

24 Ha77i gakkanaassi Ta sunthan aynne woos-sibeeykkita; hinttenttu nashechchay polettana mala, Xoossa woossite; hinttenttu akkana.

25 “Hawaa Taani hinttenttussi leemisuwan odaaddi; shin Taani leemisuwan odenna wodii yaanawaa; shin Aawuwaabaa Taani hinttenttussi qoncciyaan odana.

26 Taani he gallassi, hinttenttu Ta sunthan Aawuwa woossana; qassi hinttenttu diraw, Taani Aawuwa woossana giikke.

27 Ayissi gooppe, Aawuu bare huuphew hinttentta siiqee; hinttenttu Taana siiqiyya dirawunne Taani Aawuwa matappe yeeddawaa ammano diraw, I hinttentta siiqee.

28 Taani Aawuwa matappe ha alamiyaa yaaddi; qassi ha alamiyaa aggaade Aawuwaakko baana” yaageedda.

29 Yesuusa kaalliyawanttu zaariide Yesuusa, “Be7a, ha77i neeni qoncciyaan haasayaasa;

leemisuwan aynne haasayakka.

³⁰ Neeni ubbabaa eriyaawaa nuuni ha77i ereetto; qassi neena ooninne oochchana mala, neeni koyyennawaa ereeitto. Hewe nuuna neeni Xoossaappe yeeddawaa ammanthee” yaageeddino.

³¹ Yesuusi zaariide unttuntta, “Ha77i ammaniitee?

³² Be7ite, hinttenttu hinttenttu golle golle laalettiyaa wodiinne Ta xalalaayeggi bashiyaa wodii yaanawaa; ha77ikka yidiggeedda. Shin Aawuu Taananna de7iya diraw, Ta xalalaaygidikke.

³³ Hinttenttu Ta giddon de7iidde, saro de7ana mala, Taani hawaay hinttenttussi odaaddi. Alamiyan hinttenttu waayyettana. Shin minnite; Taani alamiyaa xoonaaaddi” yaageedda.

17

Yesuusa Woosaa

¹ Yesuusi hewaa haasayeeddawaappe guyyyiyan, pude saluwaa xeelliide, hawaadan yaageedda; “Ta Aabboo, wodii gakkeedda; ne Na7ay neena bonchchana mala, neenikka ne Na7aa bonchcha.

² Ayissi gooppe, neeni aw immeedda ubbw medhinaa de7uwaa I immana mala, asaa ubbaa bollan aw maataa immaadda.

³ Asay neena itti tumu Xoossaa gideeddawaa erana malanne, qassi neeni kiitteedda Yesuusi Kiristtoosa erana mala, hawe medhinaa de7uwaa.

⁴ Neeni Taw oothanaw immeedda oosuwaa polaade, neena sa7an bonchchaaddi.

5 Ha77ikka qassi Aawoo, alamii med-hettanaappe kase ne matan Taw de7iya bonchchuwan ne sinthan Taana bonchcha.

6 “Alamiyaa asaappe neeni Taw immeed-dawanttoo ne sunthaa erissaaddi; unttunttu newantta; qassi neeni unttuntta Taw immaadda. Unttunttu ne qaalawukka azazetteeddino.

7 Ha77i neeni Taw immeedda ubbabay neeppe yeeddawaa unttunttu eriino.

8 Ayissi gooppe, neeni Taw immeedda qaala Taani unttunttussi immaaddi; unttunttukka he qaala akkeeddino. Taani ne matappe yeeddawe tuma gidiyaawaa eriide Neeni Taana kiiteed-dawaakka ammaneeddino.

9 “Taani unttunttussi woossay; alamew neena woossikke. Shin Neeni Taw immeedda asaw woossay; ayissi gooppe, unttunttu newantta.

10 Taw de7iya ubbabay nebaa; qassi New de7iyaa ubbabaykka Tabaa. Taani unttunttu bagganna bonchchettaaddi.

11 Taani hawaappe guyyiyan, alamiyan de7ikke; unttunttu alamiyan de7iino; Taani ha77i neekko bay. Geeshsha Aawoo, ha Neeni Taw immeeddawantu Neeninne Taani ittuwaa gidiyaawaadan, unttunttu ittuwaa gidana mala, unttuntta ne sunthan naaga.

12 Taani unttunttunna alamiyan de7aadde, neeni Taw immeedda ne sunthaa wolqqan unttuntta naagaaddi. Taani unttuntta naagaaddi; Xoossa Maxaafay geeddawe polettana mala, bashshay bessiyaa uraappe attin, unttunttuppe haray ooninne baybeenna.

¹³ “Ha77i Taani Neekko bay; unttunttu wozanaan Ta nashechchay polettana mala, hawaii Taani alamiyan haasayay.

¹⁴ Taani unttunttussi ne qaalaa immaaddi; Taani alamiyaassa gidennawaadan, unttuntukka alamiyaassa gidenna diraw, alamii unttuntta ixxeedda.

¹⁵ Neeni xalahiyaappe unttuntta naagana mala woossiyaawaappe attin, alamiyaappe kessana mala woossikke.

¹⁶ Taani alamiyaassa gidennawaadan, unttuntukka alamiyaassa gidikkino.

¹⁷ Neeni tumatethaan unttuntta newantta ootha; ne qaalaykka tumatethaa.

¹⁸ Neeni Taana alamiyaa kiitteeddawaadan, Taanikka unttuntta alamiyaa kiittaaddi;

¹⁹ qassi unttunttu tumatethaan new dummatana mala, unttunttu diraw, Taani Ta huuphiya new dummayaaaddi.

²⁰ “Taani unttunttu xalalaw woossikke; shin unttunttu qaalaa odina, Taana ammaneeddawanttookka woossay.

²¹ Unttunttu ubbay ittuwa gidana mala, Taani woossay. Aawoo, Neeni Ta giddon de7iyaawaadan, qassi Taanikka Ne giddon de7iyaawaadan, unttunttu nu giddon de7iino. Qassi neeni Taana kiitteeddawaa alamii ammanana mala, unttunttu ittuwa gidino.

²² Neeninne Taani ittuwa gidiyaawadan, unttunttu ittuwa gidana mala, neeni Taana bonchcheeddawaadan, Taanikka unttuntta bonchchaaddi.

²³ Taani unttunttu giddon de7ina, Neeni

Ta giddon de7ina, qassi Neeni Taana siiqiyaaawaadan, unttunttakka siiqowaanne Neeni Taana ha alamiyaa kiitteeddawaa alamii eranaadan, unttunttu ubba ittuwaa gidino.

²⁴ “Aawoo, sa7ay medhettanaappe kase Neeni Taana siiqeedda diraw, Taw immeedda Ta bonchchuwaa unttunttu be7ana mala, Neeni Taw immeeddawantu Taani de7iya sa7an Taananna de7ana mala koyyaaddi.

²⁵ “Xillo Aawoo, alamiyaa asay Neena erenna; shin Taani neena eray. Qassi Neeni Taana kiitteeddawaa hawanttu eriino.

²⁶ Neeni Taana siiqeedda siiquu unttunttu giddon de7ana mala, qassi Taanikka unttunttu giddon de7ana mala, Taani Ne sunthaa unttuntta erissaaddi; sinthawukka erissana” yaageedda.

18

Yesuusi Bare Morkketuwaa Kushiyan Oyqeteedda

(Mat 26:47-56; Mar 14:43-50; Luq 22:47-53)

¹ Yesuusi hewaa giide, Xoossaa wosseed-dawaappe guyyiyan, barena kaalliyaaawanttunna Qediroona giya zanggaaraa pinneedda. He sa7an atikilttiyaa sa7ay de7ee; Yesuusinne Yesuusa kaalliyaaawantu geleeddino.

² Yesuusa aathi immeedda Yihuday he sa7aa ereedda; ayissi gooppe, Yesuusi ubba wode barena kaalliyaaawanttunna hewan shiiqee.

³ Hewaa diraw, kaalethiyaa qeesatuwaa kaappatuunne Parisaawatuu Yihudaanna baanaadan immeedda Roomaa wottaaddaratuunne Geeshsha Golliyaa naagiyaaawantu

kuraaziyyaa, yabbiyaanne tooraa oyqqiide he sa7aa beeddino.

⁴ Yesuusi barena gakkanaw haniyaa ubbabaa eriide, gaxaa kesiide, “Oona koyyiitee?” yaageedda

⁵ Unttuntu zaariide, “Naazireetiyyaa Yesuusa koyyeetto” yaageeddino.

Yesuusi zaariide, “Taani A” yaageedda.

Yesuusa aathi immeedda Yihudaykka hewan untuntunna eqqeenda;

⁶ Yesuusi, “Taani A” geedda wode, unttuntu guyyekko shiiqiide, sa7an kunddeeddino.

⁷ Yesuusi qassikka, “Oona koyyiitee?”

Yaagi oochchina unttuntu, “Naazireetiyyaa Yesuusa” yaageeddino.

⁸ Yesuusi zaariide, “Taani A gidiyaawaa hinttentussi odaaddi; simmi hinttenttu Taana koyyiyaawaa gidooppe, hawantta yeddite” yaageedda.

⁹ I, “Ta Aabboo, neeni Taw immeeddawant-tuppe haray atto, ittuwaakka bayizzabeykke” geeddawe polettana mala, hewaa geedda.

¹⁰ Simooni Phexiroosaw mashshay de7ee; I he mashshaa shoddinne qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomaa ushechcha haythaa shocide, qanxxi yeggeedda. He qoomaa sunthay Malkkoosa.

¹¹ Yesuusi Phexiroosa, “Ne mashshaa shookuwan zaaraade wotha! Ta Aabbu Taw immeedda metuwaa xuu7aa Taani ushikkita?” yaageedda.

*Yesuusi Qeesatuwaa Kaappuwaa Haanna
Sinth Shiiqeedda*

¹² Shaalaqay, daro wottaaddaratuunne qassi Geeshsha Golliyaa naagiyawanttu Yesuusa oyqqide qachcheeddino.

¹³ Koyro Yesuusa Haannakko afeeddino; Haanni he laythi qeesatuwaa kaappatuwaa gideedda Qayaafaa bolluwa.

¹⁴ “Asa ubbaa diraw, itti asay hayqqintto lo77a” giide Ayihudatuwaa zoreeddawe Qayaafaa.

*Phexiroose Yesuusa Kaddeedda
(Mat 26:69-70; Mar 14:66-68; Luq 22:55-57)*

¹⁵ Simooni Phexiroosinne hara itti kaalliyawe Yesuusa kaalliide beeddino. He hara kaalliyawaa qeesatuwaa kaappuu ereedda; hewe Yesusanna qeesatuwaa kaappuwaa dirssaa garssa geleedda.

¹⁶ Shin Phexiroose karennä dirssaa penggiyan eqqeedda. Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuu eriyaa hara kaalliyawee kare kesiide, penggiyaa naagiyaa naattiw odiide, Phexiroosa dirssaa garssa gelisseedda.

¹⁷ Penggiyaa naagiyaa naatta Phexiroosa, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyawantuppe ittuwa gidikkiyee?” yaagaaddu.

I, “Tuytti, taani gidikke” yaageedda.

¹⁸ Sa7ay meeggiyaa diraw, ayllatuunne Geeshsha Golliyaa naagiyawanttu tamaa eexxiidde, bonqqeeddawaa yuuyyi aadhdhi eqqiide kashiino; Phexiroosikka untuntunna eqqiide, he tamaa kashshee.

*Qeesatuwaa Kaappuu Yesuusa Oochcho Ooshaa
(Mat 26:59-66; Mar 14:55-64; Luq 22:66-71)*

19 Qeesatuwaa ubbatuwaa Kaappuu, Yesuusa kaalliyawanttubaane A timirttiyaabaa oochcheedda.

20 Yesuusi aw zaariide, “Taani asaa ubbaw qoncciyaa odaaddi. Taani Ayihuda ubbay shiiqiyaa Ayihuda woosa golleninne Geeshsha Golliyaan ubba wode tamaarissaaddi; geeman ayinne haasayabeykke.

21 Yaatina, neeni Taana ayissi oochchay? Taani odeddawaa siseedda asaa oochcha; he asay Taani odeddawaa ereedda” yaageedda.

22 Yesuusi hewaa geedda wode, hewaan eqqeedda wottaaddaratuwaappe ittuu Yesuusa baqqiide, “Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa bolla hawaadan zaaray?” yaageedda.

23 Yesuusi zaariide, “Taani balabaa haasayeed-dawaa gidooppe, hawaan de7iya asaa ubbaw oda; shin Taani tumuwaa haasayeeddawaa gidooppe, Taana ayissi baqqay?” yaageedda.

24 Hewaa diraw, Haanni, qashetti utteedda Yesuusa, qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa, Qayaafaakko yeddeedda.

*Phexiroosi Yesuusa Laa7enthuwa Kaddeedda
(Mat 26:71-75; Mar 14:69-72; Luq 22:58-62)*

25 Phexiroosi hewan eqqiide, tamaa kashshee; haranttu A, “Neeni ha bitaniyaa kaalliyawant-tuppe ittuwa gidikkiyee?” yaageedda.

Phexiroose, “Tuytti; taani gidikke” yaagiide kaddeedda.

26 Qeesatuwaa ubbatuwaa kaappuwaa qoomatuwaappe ittuwaa, Phexiroose haythaa qanxeedda bitaniyaa dabbu Phexiroosa, “Taani

neena aananna daro ataakilttiyaa giddon be7abeykkitayee?" yaagiide oochcheedda.

²⁷ Phexiroose qassikka kaddeedda; elekka kuttuu waassii aggeedda.

*Yesuusi Philaaxoosa Sintha Shiiqeenda
(Mat 27:1-2,11-14; Mar 15:1-5; Luq 23:1-5)*

²⁸ Unttunttu Yesuusa Qayaafaa golleppe Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya afeeddino. Sa7ay wontta guura; Ayihudatuu Paasigaa bonchchiya gallassa qumaa maanaw, barenttu huuphiyassi tunenna mala, Roome asaa ayissiyaawaa ooso golliya gelibeykkino.

²⁹ Hewaa diraw, Philaaxoosi unttunttukko kare kesiide, "Ha bitaniyaa hinttenttu ayaani mootitee?" yaageedda.

³⁰ Unttunttu, "I iitabaa oothibeennawaa gidintto, nuuni A neekko ahokko" yaageeddino.

³¹ Philaaxoosi zaariide unttunttussi, "Hinttenttu A afiide, hinttenttu higgii giyawaaddan, A bolla pirddite" yaageedda.

Ayihudatuu, "Oonanne wodhiyaa maatay nussi baawa" yaageeddino.

³² Hawe haneeddawe Yesuusi ay mala hayquwaa hayqqanentto erissanaw haasayeed-dawe polettanaassa.

³³ Philaaxoosi bare oosuwaa golle laa7ethuwa geliide, Yesuusa xeesiide, "Neeni Ayihuda katee?" yaagiide A oochcheedda.

³⁴ Yesuusi Philaaxoosa, "Ha ooshaa neeni neeppe oochchayiye woy hara asay new tabaa odeddee?" yaageedda.

³⁵ Philaaxoosi zaariide, “Taana Ayihuda asa gay? Ne zaretuunne qeesatuwaa kaappatuu neena taw aathi immeeddino; neeni ayaa oothad-dii?” yaageedda.

³⁶ Yesuusi, “Ta kawutethay ha alamiyaana gidenna. Ta kawutethay ha alamiyaana gideeddentto, Taana Ayihudatoo aathi immennaadan, Taw oothiyaawantu Taw olettana; shin Ta kawutethay ha almiyaana gidenna” yaageedda.

³⁷ Hewaa diraw, Philaaxoosi Yesuusa, “Yaatina, neeni kaateyee?” yaagiide oochcheedda.

Yesuusi zaariide, “Neeni Taana kaatiyaa gaadda. Taani tumaa markkattana diraw yelettaaddi; qassi hewaa diraw, ha alamiyaa yaaddi. Tumuwaa bagga gideedda ooninne Taani giyaawa siseedda” yaageedda.

³⁸ Philaaxoosi, “Tumuu ayee?” yaageedda.

Philaaxoosi hewaa geeddawaappe guyyiyaan, Ayihudatuwaakko kare kesiide, “Taani aani ay balaanne demmabeykke.

³⁹ Shin Paasigaa bonchchiya gallassi, itti asaa taani hinttenttussi qashuwaappe billiyaa dooyay de7ee; taani hinttenttussi Ayihudatu kaatiyaa bil-liyawaa koyyiitee?” yaageedda.

⁴⁰ Unttunttu zaariide, barenttu kooshshaa dho-qqu ubiide, “Barbbaana billappe attin, A gi-denna!” yaageeddino. Shin Barbbaani paan-nuwaa.

19

*Wottaaddaratuu Yesuusa Bolla Qilliicceeddino
(Mat 27:27-32; Mar 15:15-21)*

¹ Hewaappe guyyiyan, Philaaxoosi Yesuusa oyqqiide, lissuwan shoceedda.

² Wottaaddaratuu agunthaappe akililiyaa gi-gissiide, A huuphiyaan wotheeddino; qassi zo7o mayuwaakka A mayizzeeddino.

³ Aakko shiiqiide, “Ayihuda kaatew, shemp-puwaa gami77a!” yaagiide A shayyiayaa baqeed-dino.

⁴ Philaaxoosi qassikka kare kesiide Ayihudatuwaa, “Be7ite, taani aani ay balaanne demmabeennawaa hinttenttu erana mala, A hinttenttukko kare kessana” yaageedda.

⁵ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi agunthaa akililiyaa bare huuphiyaan wothiide, zo7o mayuwaa mayyiide, kare kesseeda; Philaaxoosi Ayihudatuwaa, “Bitaniyaa hawaa be7ite” yaageedda.

⁶ Qeesatuwaa kaappatuunne wottaaddaratuu A be7eedda wode, barenttu kooshshaa dhoqqu udi-ide, “Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade A sulla! Sulla!” yaageeddinno.

Philaaxoosi unttuntta, “Hinttenttu A afiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide sullite; ayissi gooppe, taani ay balaanne demmabeykke” yaageedda.

⁷ Ayihudatuu zaariide, “Nuussi higgii de7ee; nu higgii giyawaaddan, I hayqqanaw bessee; ayissi gooppe, I barena Xoossaa Na7aa ootheedda” yaageeddinno.

⁸ Philaaxoosi hewaa siseeda wode, kasewaappe loythi yayyeedda.

⁹ Qassikka Philaaxoosi bare oosuwaa golle simmi geliide Yesuusa, “Neeni haqappe yaaddii?”

yaagiide oochcheedda; shin Yesuusi aw aynne zaaribeenna.

¹⁰ Hewaa diraw, Philaaxoosi A, “Taw odikkii? Neena billanaw woy masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade kaqqanaw taw maatay de7iyaawaa erikkiyee?” yaageedda.

¹¹ Yesuusi, “Xoossay new bollappe maataa immibeennabaa gidintto, new Ta bolla maatay de7enna shin. Hewaa diraw, Taana new aathi immeeddawe aadhdhiyaa nagaraa ootheedda” yaageedda.

Yesuusa Hayqoo Pirddeeddino

(Mat 27:15-31; Mar 15:6-20; Luq 23:13-25)

¹² Philaaxoosi hewaa siseedda wode, Yesuusa billanaw ogiyaa koyyeedda; shin Ayihudatuu bar-enttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Neeni A bil-liyawaa gidooppe, Kaatiyaa Qeessaare dabbo gi-dakka! Barena kaatiyaa giya ooninne Qeessaare morkke!” yaageeddino.

¹³ Philaaxoosi hewaa sisiide, Yesuusa kare kesseedda. Yaatiide shuchchaa baasuwaan giya sa7an pirdda oydiyaan utteedda; Ibraayisxxe qaalaan he sa7ay gaytaa giyaawaa.

¹⁴ He gallassay Paasigaa bonchchiyaa gallas-saw giigissiyyaa gallassaa; sa7ay usuppun saatiyaa heera gidanawa. Philaaxoosi Ayihudatuwaa, “Hinttenttu kaatiyaa hawaa be7ite!” yaageedda.

¹⁵ Ayihudatuu parenttu kooshshaa dhoqqu udiide, “Digga! Digga! Masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sulla!” yaageeddino.

Philaaxoosi zaariide, “Hinttenttu kaatiyaa taani masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishaade sul-liyaawaa koyyiitee?” yaagiide oochcheedda.

Qeesatuwaa kaappatuu, “Qeessaareppe hara kaatii nuussi baawa!” yaageeddino.

16 Hewaappe guyyiyan, unttunttu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqana mala, Philaaxoosi unttunttussi aathi immeedda.

*Yesuusa Sulleeddino
(Mat 27:32-44; Mar 15:21-32; Luq 23:26-43)*

Unttunttu Yesuusa oyqqiide, afeeddino.

17 Yesuusi bare masqqaliyaa tookkiide, Guuggiyaasaa geetettiyaasaa beedda. “Guuggiyaasaa” * giyaawe Ibraayisxxe qaalaan “Golgotha” giyaawaa.

18 Unttunttu he sa7an masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddino; qassi aananna hara laa77u asatuu, ittuwa ya bagganna qassi ittuwa ha bagganna Yesuusa gidduwan wothiide, masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide kaqqeeddino.

19 Philaaxoosi xifatiyaa xaafiide, masqqaliyaa bolla wotheedda. I xaafeeddawe, “Ayihudatu Kaatiyaa, Naazireetiyyaa Yesuusa” yaagee.

20 Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7ay katamaa matan de7iya diraw, daro Ayihudatuu he xifatiyaa nabbabeeddino. Xifatii Ibraayisxxe qaalaan, Roomaysxxe qaalaaninne Girriike qaalaan xaafetteedda.

21 Hewaa diraw, Ayihuda qeesatuwaa kaappatuu Philaaxoosa, “‘Ha bitani barena Ayihuda

---

* **19:17** “Guuggiyaasaa” Hewan asaa guuggiyaa malati medhet-teedda wogga shuchchay de7iyaa diraw, “Guuggiyaasaa geeteteedda”.

kaatiyaa yaageedda' gaade xaafappe attin, 'Ayi-huda kaatiyaa' gaade xaafoppa" yaageeddino.

²² Philaaxoosi, "Taani xaafeeddawaa xaafa diggaaddi" yaagiide zaareedda.

²³ Wottaaddaratuu masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishiide, Yesuusa kaqqeeddawaappe guyyiyan, A mayuwaa akkiide, oyddu kessi shaakkeeddino; itti itti wottaaddaraa itti shaakuu gakkeedda. A adussa mayuwaakka akkeeddino; adussa mayuu hashiyaappe doommiide, duge gakkanaw yeddi mayettiyaawaappe attin, qanxxettiide sikettibeenna.

²⁴ Wottaaddaratuu ittu ittuwaa, "Oona gakkanentto, saamaa woy exaa yegganaappe attin, mayuwaa peedhokko" yaageeddino. Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, "Ta mayuwaa shaakki akkeeddino; ta adussa mayuwaan saamaa yeggeeddino" giyaawe polettanaassa. Hewaa diraw, wottaaddaratuu hewaa ootheeddino.

²⁵ Shin Yesuusa masqqaliyaa matan A daaya, A aatti michchatta, Qaliyoophaa machchatta Mayraamanne Magdala geetettiyyaa katamaappe yeedda Mayraama eqqeeddino.

²⁶ Yesuusi bare daayanne I siiqiyaa kaalliyaaawe hewan eqqeendaawantta be7iide, bare daayo, "Ha mishirattee, ne na7aa hawaa be7a!" yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, he kaalliyaaawaa "Ne daayo hanno be7a!" yaageedda. He kaalliyaaawe izo he saatiyaappe doommiide, bare soy afeedda.

*Yesuusa Hayquwaa**(Mat 27:45-56; Mar 15:33-41; Luq 23:44-49)*

²⁸ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi ubbabay ha77i poletteeddawaa eriide, Xoossaa Maxaafay geeddawe polettana mala, “Taana saammee” yaageedda.

²⁹ He sa7an itti xuggaa kumeedda caala woyiniyaa eessay de7ee. Unttunttu isponnjiyaa he woyiniyaa eessaan yeggiide, hisoophiyaa geetettiyyaa mithaa xeeraan wothiide, Yesuusa doonaakko shiishsheeddino.

³⁰ Yesuusi woyiniyaa eessaa ganxxi be7eeddawaappe guyyiyan, “Poletteedda” yaageedda.

Yesuusa Miyyiyaa Tooraan Caddeeddino

Qassi hewaappe guyyiyan, bare huuphiya toochchiide, bare shempuwaa immeedda.

³¹ He gallassay Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa [†] gidiyaa dirawunne qassi he Sambbatay daro bonchcho gidiyaa diraw, Sambbataan asatuwa anhay masqqaliyaa bolla peeshenna mala, suletteedda asatuwa suyiliyaa menthiide, [‡] masqqaliyaappe wothana mala, Ayihudatuu Philaaxoosa woosseeddino.

19:28 Maz 69:21; 22:15   [†] **19:31** *Ayihudatuwaassi giigettiyyaa gallassaa:* Paasigay saaminttaappe itti gallassa awudenne gidana danddayee; shin Yohaannisa mishiraachchuu tamaarissiyyawaadan, Paasigaa wodii hananaw bessiyaawe, laythaa laythaan Yesuusi masqqaliyan kaqetti hayqqeedda sambbataana gidana koshshee.   [‡] **19:31** *suletteedda asatuwaa suyiliyaa menthiide:* Ha wogay Roome kawutethaa wogaadan, masqqaliyan suletteedda asatuu ellekka hayqqana mala udiyaa ogiyaa guussaa.

32 Hewaa diraw, wottaaddaratuu yiide, Yesuussanna suletteedda koyro bitaniyaa suyiliyaa mentheeddino; qassi aananna suleteedda laa7etho bitaniyaa suyiliyaakka mentheeddino.

33 Shin Yesuusakko yeedda wode I hayqqidiggeeddawaa be7iide, A suyiliyaa menthibeykkino.

34 Gidoopenne, wottaaddaratuwaappe ittuu A miyyiyaa tooraan caddeedda. Elekka suuthaynne haathay goggi aggeedda.

35 Hinttenttu ammanana mala, hawaan be7eeddawe markkatteedda; I markkatiyaawekka tumuwaa; qassi bare haasayay tuma gidiyaawaa I ereedda.

36 Hewe haneeddawe Xoossaa Maxaafay, “A meqethatuwaappe ittunne me77enna” geeddawe polettanaassa.

37 Qassikka Xoossaa Maxaafay haray, “Asay bare caddeeddawaa be7ana” yaagee.

Yesuusi Moogetteedda

(Mat 27:57-61; Mar 15:42-47; Luq 23:50-56)

38 Hewaappe guyyiyan, Armmaatiyaasa geetetiyyaa katamaappe yeedda Yooseefo Yesuusa anhaa akkiide afanaw Philaaxoosa woosseedda; Yooseefo Ayihudatoo yayyeedda diraw, asay erennaan Yesuusa kaalliyaaawaa.

Yooseefo woossina Philaaxoosi, “Afa” yaageedda. Hewaa diraw, Yooseefo biide, Yesuusa anhaa afeedda.

39 Qassi Niqoodimoosi hewaappe kase Yesuusakko qamma yeeddawe, kawaraannanne

godare uuthaanna walaketteedda oytamanne ichcheshu kiilo giraame gidiyaawaa keena shittuwaa oyqqi akkiide, Yooseefonna yeedda.

⁴⁰ He laa77u asatu Yesuusa anhaa akkiide, Ayihudatuu anhaa xaaxiyaa wogaadan, shittuwaanna gathiide, mooguwaa afilaan xaaxeeddino.

⁴¹ Yesuusi masqqaliyaa bolla misimaariyan dhishettiide suletteedda sa7an daro atikilttiyya sa7ay de7ee; he atikilttiyya sa7aa giddon shuchchaa wooci kesseedda biro ooninne moogettibeenna ooratha duufuu de7ee.

⁴² He duufuu matan de7iya dirawunne qassi Ayihudatuu Sambbataw giigettiyya gallassa gidiyaawaa diraw, Yesuusa yaani wotheeddino.

20

Yesuusi Hayquwaappe Denddeedda (Mat 28:1-8; Mar 16:1-8; Luq 24:1-12)

¹ Woggaa gallassi guuran, biro daabidaabiyaawaan, Magdala geetettiyya katamaappe yeedda Mayraama Yesuusi moogetteedda duufuwaakko baade shuchchay he gonggoluwaa doonaappe denddikichched-dawaa be7aaddu.

² Simooni Phexiroosakkonne Yesuusi siiqiyyaa yokko kaalliyawaaka, iza woxxaadde baade, “Duufuwaappe Godaa afidiggeeddino; haqan A wotheedinonttonne nuuni erokko” yaagaaddu.

³ Hewaa diraw, Phexiroosinne yokko kaal-liyaawe aggiide, duufuwaakko beeddino.

⁴ Laa77uukka ittippe woxxeeddino; shin yokko kaalliyaaawe Phexiroosappe aadhdhi kasetiide, he duufuwaakko gakkeedda.

⁵ He kaalliyaaawe hokkiide, mooguwaa afilaa be7eedda; shin giddo gelibeenna.

⁶ Simooni Phexiroose A kaalli yiide, duufuwa giddo geleedda. Yaatiide mooguwaa afilay hewan de7iyaawaa be7eedda;

⁷ qassi Yesuusa huuphiyaan xaaxetti utteedda afilay he xaaxetteeddawaadankka dumma itti sa7an de7iyaawaa be7eedda; he afilay dumma de7eeppe attin, mooguwaa afilaanna ittippe de7enna.

⁸ He wode, kasetiide gonggoluwaakko gakkeedda yokko kaalliyaaawe geli be7iide amma-needda.

⁹ Yesuusi hayquwaappe denddanaw bessiyaawaa odiyaa Xoossa maxaafaa unttunttu biro akekibeykkino.

¹⁰ Hewaapape guyyiyan, kaalliyawanttu bar-enttu golle simmiide beeddino.

*Yesuusi Magdala Mayraamiw Beetteedda
(Mat 28:9-10; Mar 16:9-11)*

¹¹ Shin Mayraama he duufuwa doonan eqqaade yekkaadde hokkaade duufuwa giddo xeellaaddu.

¹² Bootha mayuwaa mayyeedda laa77u kiitanchchatuu Yesuusa anhay giseedda sa7an ittu huuphissanna ituu gedissanna utteeddawaantta be7aaddu.

¹³ Unttunttu izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay?” yaagiide oochcheeddino.

Iza, “Asatu ta Godaa afidiggeeddino; unttunttu haqqan wotheeddinonttonne taani erikke” yaagaaddu.

¹⁴ Hewaa geeddawaappe guyyiyan, guyye simma xeellaade, Yesuusi eqqeedawaa be77aaddu. Shin I Yesuusa gideeddawaa akekabeykku.

¹⁵ Yesuusi izo, “Mishirattee, ayissi yeekkay? Oona koyyay?” yaagiide oochcheedda.

Mayraama atikkilttiyaa naagiyawaa gaade, “Godaw, neeni akkeeddawaa gidooppe, A haqan wothaaddintto, taw odaarikki; taani A akkana” yaagaaddu.

¹⁶ Yesuusi izo, “Mayraamee” yaageedda.

A aakko simmaade, Ibraayisxxe qaalaan “Rabunii” yaagaaddu; hewaa bilethay “Tamaarissiyaawoo” giyaawaa.

¹⁷ Yesuusi izo, “Taani biro Ta Aawuwaakko babeenna diraw, Taana bochchoppa; shin Ta ishatuwaakko baade, ‘Taani Ta Aawuwaakkonne hinttenttu Aawuwaakko, Ta Xoossaakkonne hinttenttu Xoossaakko, pude bay geedda’ gaade untuntussi oda” yaageedda.

¹⁸ Magdala geetettiyyaa katamaappe yeedda Mayraama Godaa be7eeddawaanne iziw I hewaa odeeddawaa baade kaalliyawanttussi odaaddu.

*Yesuusi Bare Kaalliyawanttoo Beetteedda
(Mat 28:16-20; Mar 16:14-18; Luq 24:36-49)*

¹⁹ He Woggaa gallassi omarssi, kaalliyawanttu Ayihudatuw yayyeedda diraw, penggiyaa gordiidde, shiiqi utti de7ishshin, Yesuusi yiide, unt-

tunttu gidduwan eqqiide, “Sarotethay hinttenttussi gido” yaageedda.

20 Hewaa geeddawaappe guyyiyan, bare kushiyaanne bare miyyiyaa unttuntta besseedda; kaalliyawantu Godaa be7eedda wode loythi nashetteeddino.

21 Yesuusi laa7enthuwa unttunttussi, “Sarotethay hinttenttussi gido; Ta Aabbu Taana kiitteeddawaadan, Taanikka hinttentta kiittay” yaageedda.

22 Hewaa geeddawaappe guyyiyan, unttunttu bolla uffu giide shemppeedda; qassi, “Geeshsha Ayyaanaa akkite.

23 Hinttenttu atto geedda asaa nagaray atto geetettanawaa; hinttenttu atto geennaawantu nagaray atto geettenna” yaageedda.

Yesuusanne Toomaasa

24 Shin tammanne laa77u kaalliyawanttuppe ittuu, Manttiyaa giyaa Toomaasi, Yesuusi yeedda wode unttuntunna baawa.

25 Hewaa diraw, yokko kaalliyawantu Toomaasaw, “Nuuni Godaa be7eeddo!” yaageeddinno.

Shin Toomaasi unttunttussi, “Misimaariyan I cadetteeda A kushiyan de7iya mallaa be7ennaaninne he mallaa ta biradhdhiyan bochchennan, qassi ta kushiyyaa A miyyiyaan yeedda be7ennaantaani ammanikke” yaageedda.

26 Saaminttaappe guyyiyan, Yesuusa kaalliyawantu qassikka gollen shiiqi utteeddino; Toomaasikka unttuntunna de7ee. Penggi qashetti utti de7ishshin, Yesuusi yiide,

unttunttu gidduwaan eqqiide, “Sarotethay hinttenttussi gido” yaageedda.

²⁷ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Toomaasa, “Ne kushiyaa haa ahaade, Ta kushiyaa be7a, qassi ne kushiyaa haa ahaadde, Ta miyyiyaan yeedda be7a, neeni ammaniyaawaa gidappe attin, ammanennawaa gidoppa!” yaageedda.

²⁸ Toomaasi zaariide, “Ta Godaw, ta Xoossaw!” yaageedda.

²⁹ Yesuusi, “Neeni Taana be7eedda diraw ammanaadda; be7ennaan ammaneeddawantu anjjeteeddawantu” yaageedda.

Ha Maxaafaa Qofaa

³⁰ Yesuusi ha maxaafan xaafettibeenna hara daro malaatatuwaa barena kaalliyaaawantu sinthan ootheedda.

³¹ Shin Yesuusi, I Kiristtoosa, Xoossaa Na7aa gidiyaawaa hinttenttu ammanana malanne, qassi A ammaniide A sunthan de7uwaa hinttenttu demmana mala, hawe xaafetteedda.

21

Yesuusi Laappu Kaalliyaaawanttoo Beetteedda

¹ Hewaappe guyyiyan, Yesuusi Xibiriyaadoosa geetettiya abbaa gaxaan bare kaalliyaaawanttussi laa7enthuwaa beetteedda. I unttunttussi hawaadan beetteedda.

² Simooni Phexiroosinne manttiyaa geetettiya Toomaasi, Qaanaa Galiilaappe yeedda Naatinaa7eeli, Zabiddiyoosa naanaynne *

---

* **21:2 Zabiddiyoosa naanaynne**: Ishatuwaa gideedda Yayiqoobanne Yohaannisa.

Yesuusa kaalliyaaawanttuppe hara laa77atuu ittippe de7iino.

³ Simooni Phexiroose unttunttussi, “Taani moliyaa oyqqanaw bay” yaageedda.

Unttunttu, “Nuunikka neenanna baana” yaagiide, kesiide wongiriya giddo geleeddino; shin unttunttu he gallassi qamma moliyaa aynne oyqqibeykkino.

⁴ Wonttiyaa wode away kessanaappe kase, Yesuusi abbaa gaxaan eqqeenda; shin A kaalliyaaawantu Yesuusa gideeddawaa eribeykkino.

⁵ Yesuusi unttuntta, “Naatoo, moliyaa oyqqibeykkiteyee?” yaageedda.

Unttunttu zaariide, “Aynne oyqqibeykko” yaageeddinno.

⁶ I zaariide, “Hinttenttu dabbaa wongiriyaappe ushechcha baggakko yeggite; amareeddawa hinttenttu oyqqana” yaageedda. Hewaa diraw, dabbaa ushechcha baggakko yeggina, molii dareedda diraw, goochchi kessanawe unttuntta xooneedda.

⁷ Yesuusi siiqiyaa A kaalliyaaawe Phexiroosa, “Hawe Godaattennee!” yaageedda. Simooni Phexiroose Godaa I gideeddawaa siseedda wode, kallo de7iya diraw, bare mayuwaa mayyiide, abbaa giddo guppi geleedda.

⁸ Shin yokko kaalliyaaawantu molii kumi utteedda dabbaa goochchiidde, wonggiriyan abbaappe gaxaa kesseeddino; unttunttu abbaappe laa77u xeetu wadhaa keenaa haakkiide de7iinoppe attin, loythi haakkiide de7ikkino.

⁹ Unttunttu abbaappe gaxaa kesseedda wode, xiixuntha bonqquwan molii de7iyaawaanne ukithaa be7eeddino.

¹⁰ Yesuusi unttuntta, “Ha77i hinttenttu oyqqeedda moliyaappe amareeddawaa haammite” yaageedda.

¹¹ Simooni Phexiroose wonggiriyan geliide, xee-tanne ishatamanne heezzu wogga moletuu kumi utteedda dabbaa goochchiide, abbaappe gaxaa kesseedda; molii hewaa keena daro gidinakka dabbay daakettibeenna.

¹² Yesuusi unttuntta, “Ha yiide, qan77iyaa qan77ite” yaageedda. Yesuusa kaalliyawant-tuppe ittunne, “Neeni oonee?” giide A oochchanaw xalibeenna; ayissi gooppe, Godaa I gideeddawaa unttunttu ereeddino.

¹³ Yesuusi yiide, ukithaa akkiide, unttunttussi immeedda; moliyaakka hewaadan immeedda.

¹⁴ Yesuusi hayquwaappe denddeeddawaappe guyyiyan, bare kaalliyawanttussi beettishshin hawe heezzenthuwaa.

Yesuusanne Phexiroosa

¹⁵ Unttunttu qumaa meeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Simooni Phexiroosa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana hawanttuppe aathaade siiqay?”[†] yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi A, “Ta dorssa maratuwaa heemma” yaageedda.

[†] **21:15** “... taana hawanttuppe aathaade siiqay?” Hawaa guussay, “Taana ha yewatuwaa siiqiyaawaappe aathaade siiqay?” guussaa.

16 Yesuusi qassikka, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana siiqay?” yaageedda.

Simooni Phexiroose, “E Godaw, taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma” yaageedda.

17 Yesuusi heezzenthuwaa, “Yohaannisa na7aa Simoonaa, Taana dosay?” yaageedda.

Yesuusi heezzenthuwaa Simooni Phexiroosa, “Taana dosay?” yaagiide oochcheedda diraw, Phexiroose azzaniide, “Godaw, neeni ubbabaa eraasa; taani neena dosiyaawaa neeni eraasa” yaageedda.

Yesuusi, “Ta dorssatuwaa heemma.

18 Taani new tumuwaa oday; neeni wodallatehaan de7iya wode, ne xeessan saqqiyaa neerekka danccaadde, neeni koyyeeddasaar baasa. Shin cimeeddawaappe guyyiyan, ne kushiyaa micca bessaasa. Neena hara uray dancissanawaa; neeni dosennasaakk afee” yaageedda.

19 Yesuusi hewaa Phexiroose ay mala hayquwaa hayqqiide, Xoossaan bonchchissanenttonne erissanaw geedda; qassi hewaa geeddawaappe guyyiyan, Yesuusi Phexiroosa, “Taana kaalla” yaageedda.

Yesuusanne Yokko Kaalliyaaawaa

20 Phexiroose guyye simmiide, Yesuusi siiqiyyaa kaalliyaaawe bareppe guyyenna yiyaawaa be7eedda; he kaalliyaaawe kawuwaa miyaa sa7an Yesuusakko shiiqiide A, “Godaw, neena aathi immanawe oonee?” yaageeddawaa.

21 Phexiroose he kaalliyaaawaa be7iide Yesuusa, “Godaw, ha bitani qassi waananee?” yaageedda.

22 Yesuusi A, “Taani yaana gakkanaw I de7ana mala Taani koyyooppe, hewe neena ayaa metii? Neeni Taana kaalla” yaageedda.

23 Hewaa diraw, he kaalliyaaawe hayqqenna giya haasayay ishatuwaa ubbaakko gakkeedda; shin Yesuusi, “Taani yaana gakkanaw, I de7ana mala, Taani koyyooppe, neena ayaa metii?” geed-dawaappe attin, “Hayqqenna” gibeenna.

24 He yewuwaabaa markkatteddawenne qassi hewaa xaafeeddawe he kaalliyaaawaa A markkatedhay tuma gidiyaawaa nuuni ereetto.

25 Yesuusi ootheedda hara darobaykka de7ee; ubbabay huuphiyaan huuphiyaan xaafettintto, xaafettiyyaa maxaafatoo ha mule alamii gidanawaa taw malatenna.

**Ooratha Caaquwaa
New Testament in Dawro (ET:dwr:Dawro)**

copyright © 2011 The Word for the World

Language: Dawro

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Contributor: The Word for the World Ethiopia

Dawro New Testament

The Word for the World International

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-12-29

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 29 Jan 2022

5b570ff5-a6e8-534a-b573-14968b5f3d71